

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

ODDĚLENÍ RUSKÉHO JAZYKA A LITERATURY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

TOULKY PO BŘEZÍCH NĚVY

Autorka: LENKA VOJTOVÁ

Vedoucí práce: doc. PaedDr. ZDENKA MATYUŠOVÁ, Ph.D.

Obor: Ruský a německý jazyk pro hospodářskou sféru, 4. ročník

Rok: 2009

Oddělení ruského jazyka a literatury

Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice

Toulky po březích Něvy

Bakalářská práce se zabývá založením města na Něvě Sankt Petěrburgu, popisuje jeho architektonický vzhled a vybrané pamětihodnosti.

Zaměřuje se především na památky a architektonické celky, které jsou turisty velmi navštěvované a oblíbené. Popis navštívených míst je obohacen o vlastní zážitky a zkušenosti.

Uvedené pamětihodnosti jsou zvoleny záměrně tak, aby si každý čtenář mohl vybrat a seznámit se s rozmanitými obory umění – architektonickým, malířským, hudebním, literárním, básnickým či duchovním.

Práce je doplněna fotografiemi, obrazovou dokumentací a vlastními materiály.

Vedoucí práce:

doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

The Department of Russian Language and Literature

**Pedagogical Faculty of South Bohemia University of České
Budějovice**

Rambling along the Neva banks

The thesis deals with the establishment of Sankt Petersburg, the city on the Neva river. It describes its architectonic appearance and representatvie sights.

It is focused mainly at monuments and architectonic complexes which are popular and frequently visited by tourists. The description of visited sites is enriched by personal experiences.

The stated sights have been selected in a way so that every reader could choose and study various branches of art - architectonic, painting, musical, literary, poetic or spiritual arts.

The thesis also includes photographs, pictures and authentic material.

Supervisor of the bachelor's paper: **doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.**

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Toulky po březích Něvy vypracovala samostatně, a že jsem uvedla veškerou použitou literaturu i ostatní zdroje, které uvádím v příložené bibliografii.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice, 10.04.2009

.....
Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Tato bakalářská práce vznikla pod odborným vedením vážené paní **doc. PaedDr. Zdeňky Matyušové, Ph.D.**, které tímto srdečně děkuji za profesionální přístup a přeji mnoho pracovních i životních úspěchů.

Portrét Petra I.

Motto

*„Mám rád tě, Petra dílo hrdé,
mám rád tvůj strohý, strojný řád,
nábřeží tvojich žuly tvrdé,
vladařské Něvy majestát.....”*

A. S. Puškin - Měděný jezdec

ÚVOD

V rámci této bakalářské práce jsem se zabývala vznikem, historií a památkami jednoho z nejslavnějších měst světa Sankt Petěrburgu. Metropolí, jejíž historické události měnily za více než 300 let dějiny nejenom ruského národa, ale potažmo i dějiny světové.

Hlavním záměrem bakalářské práce bylo přiblížit tuto nádhernou a z architektonického hlediska velmi zajímavou metropoli nejen příznivcům ruského národa a ruské kultury, ale také těm, kteří stále bojují s předsudky o této východní zemi.

Hlavní inspirací k napsání této práce byl čtrnáctidenní pobyt ve jmenovaném severním městě. V době návštěvy vrcholily v této zeměpisné poloze bílé noci, díky nimž jsem mohla obdivovat krásy města i v noci. Všechny památky, které v bakalářské práci popisuji, jsem osobně navštívila. Mou snahou bylo krásy Sankt Petěrburgu nejenom popsat, ale především vyjádřit svůj osobní názor a podělit se o kulturní prožitek. Některé fotografie a dokumentární materiály pocházejí přímo z návštěv historických objektů.

Diplomovou práci jsem rozdělila do několika částí. První část je zaměřena na historické události, které předcházely samotnému založení města. Tato část popisuje atmosféru doby, ve které se Petr I. rozhodl založit město na Něvě.

Za velmi zajímavé pokládám v úvodní části také objasnění změn názvu metropole.

Jelikož Sankt Petěrburg tvoří více než 40 ostrovů a ostrůvků a je často označován jako Benátky severu, považovala jsem za důležité zmínit ve své práci i několik mostů či můstků, které k městu neodlučitelně patří a dotvářejí jeho atmosféru.

V první části bakalářské práce jsem popsala ta petěrburská náměstí, která ve mně zanechala nejkrásnější vzpomínky, a která doporučuji všem turistům navštívit. Tuto část jsem zakončila návštěvou Letního sadu, který považuji za oázu klidu a pohody.

Druhý oddíl bakalářské práce je věnován jak významným, tak i méně známým muzeím metropole. Hodně bylo napsáno o Ermitáži a Státním ruském muzeu, ale ten pravý pocit a velký emoční zážitek získá návštěvník až při osobní návštěvě těchto perel světové kultury. I přesto, že jsem neviděla všechny muzejní exponáty, dojmy a pocity, které jsem nabyla díky atmosféře v muzeích, jsou jedinečné a nezapomenutelné.

Také návštěva tzv. bytů-muzeí je pro milovníky ruské kultury velkým uměleckým zážitkem. V malých muzeích jsem si dokonale prohlédla každý detail a v příjemné atmosféře profesionálně naaranžovaných expozic jsem se „přenesla“ do dob, kdy byl Sankt Petěrburg inspirací mnoha velikých básníků a literátů.

Třetí část práce je zaměřena na divadelní umění. Především díky návštěvě baletu Don Quijote jsem měla příležitost prohlédnout si vnitřní zařízení Mariinského divadla. Jedinečný umělecký výkon tanečníků divadla mě přesvědčil, že ruské divadlo je právem řazeno mezi světovou špičku hudebních divadel.

Závěr bakalářské práce jsem věnovala nejznámějším svatostánkům v metropoli. Všem návštěvníkům Sankt Petěrburgu doporučuji navštívit všechny tři chrámy, které jsem představila v této práci. Po jejich prohlídce jsem si uvědomila, jak silně je zakořeněná duchovní tradice a víra v ruském lidu.

Cílem bakalářské práce je přiblížení historie a památek Sankt Petěrburgu a vyzdvížení národních tradic ruského lidu z pohledu milovnice ruské kultury a ruského umění. Práce by měla případným návštěvníkům severní metropole pomoci zorientovat se ve velkém počtu a rozmanitosti pamětihodností ve městě a vybrat si za svůj cíl právě to, co naplní jejich osobní očekávání. Touto prací chci také přispět

k popularizaci překrásného města na Něvě a k překonání některých předsudků z dob bývalého Sovětského svazu.

Připojené fotografie města a dokumentární materiály by měly, alespoň zčásti, přiblížit neopakovatelnou atmosféru tohoto architektonicky dokonalého města.

HISTORIE PŘED ZALOŽENÍM MĚSTA

Asi před 4000-4500 lety si voda z Ladožského jezera prorazila cestu do Baltského moře, čímž vznikl vodní tok dlouhý 74 kilometrů – řeka Něva.

Slovanské kmeny, které osidlovaly území v deltě řeky, se v 10. století staly součástí Kyjevské Rusi. Něva byla od pradávna důležitou obchodní cestou, která spojovala Rus s evropskými zeměmi a zabezpečovala přístup k moři.

Již od konce 12. století se severní sousedé několikrát neúspěšně pokusili dobýt a získat území kolem Něvy. Na počátku 17. století se situace obrátila a toto území ovládlo Švédské království. Jelikož ani diplomatická jednání mezi oběma stranami nevedla k dohodě, rozpoutala se roku 1700 válka, která vešla do dějin pod názvem Severní. V jejím průběhu získalo Rusko zpět přístup k moři. Jelikož nebezpečí vpádu švédských vojsk stále hrozilo, začala se na příkaz Petra I. na jednom z ostrovů v deltě Něvy budovat pevnost.

ZALOŽENÍ PEVNOSTI

Na bahnitém území v říční deltě, které se rozkládá na šedesáté rovnoběžce, byly 27. května 1703 položeny základy pevnosti, kterou pojmenoval sám Petr I. Sankt Pitěr-burch. V létě téhož roku zde byl postaven dřevěný kostel Petra a Pavla, podle

něhož dostala pevnost jméno Petropavlovská. Její původní název se posléze přenesl na nově vznikající město.

Dřevěno-hliněná pevnost byla stavěna pod vedením Alexandra Daniloviče Menšikova (Александр Данилович Меншиков, 1672-1729). Na stavbu každé ze šesti bašt pevnosti dohlíželi pouze carovi stoupenci, které on sám vybral. Jedna z bašt je pojmenována na počest samotného Petra I., ostatní nesou jména těch, pod jejichž vedením vznikaly. Díky houževnaté, vyčerpávající a dnem i nocí neustávající práci 40 000 nevolníků, zajatců a rolníků z celého Ruska byla pevnost v říjnu roku 1703 dokončena.

ZMĚNY NÁZVU MĚSTA

V roce 1712 byly do města na Něvě přemístěny nejvyšší vládní úřady a Sankt Petěrburg se stal sídelním městem Ruské říše, které mohlo již 30 let po svém založení konkurovat nejvýznamnějším evropským městům. Ve 30. letech 18. století dostalo rychle se rozrůstající a vzkvétající město konečný název Sankt Petěrburg – město svatého Petra.

Zástavba metropole probíhala od samého počátku podle jednotného plánu. Vše bylo přesně naplánované. Šířka i směr hlavních ulic, architektonický vzhled domů, ba dokonce i jejich výška.

Město na Něvě za svou více než třistaletou historii změnilo oficiálně třikrát své jméno. Každá změna měla přímou souvislost s politickými událostmi v zemi.

Podle vynikajícího ruského umělce a historika A. N. Benua (Александр Николаевич Бенуа, 1870-1960) se nová pojmenování neslučovala s podstatou a s duchem samotného města, což bylo příčinou mnohých strastí a tragédií, které se odehrály v životě této severní metropole.

Následující lehce ironická anekdota ukazuje, kudy kráčely dějiny Ruska a jak se jim přizpůsoboval i název města.

„Kde jste se narodili?

V Sankt Petěrburgu.

Kde jste chodili do školy?

V Petrohradu.

Kde žijete nyní?

V Leningradu.

A kde byste chtěli žít?

V Sankt Petěrburgu."

Podle našeho názoru původní a tedy i současný název města zcela vystihuje tuto moderní, kosmopolitní a oduševnělou severní metropoli.

***Sankt Petěrburg (Санкт-Петербург) – Petrohrad (Петроград)
– Leningrad (Ленинград) – Sankt Petěrburg (Санкт-Петербург)***

Samotný imperátor a zakladatel města si přál, aby město bylo uznávanou mezinárodní metropolí. Už v jeho samotném názvu se přání odráželo: latinské *sanktus* (svatý), holandské *Peter* (Petr) a německé *burg* (město) se spojily v mezinárodní název, který neslo ruské město.

Jelikož jméno znělo „moc německy“, metropole se ho již na počátku První světové války (19.8.1914) vzdala a přijala název Petrohrad. Pod tímto jménem okusila zlo války a stala se kolébkou revoluce, která svrhla carský režim. Vyčerpaná těmito válečnými historickými událostmi a se značnými ztrátami v kruzích umělecké a technické inteligence se z Petrohradu v roce 1924 stalo krajské sovětské město Leningrad. Pod tímto názvem, přesněji řečeno stranickým pseudonymem významného revolucionáře, čelil Leningrad Velké vlastenecké válce a přežil ve své historii největší tragédii - tříletou blokádu.

Historická pravda triumfovala 6. září roku 1991, kdy byl městu navrácen jeho prvotní název - Sankt Petěrburg.

Neoficiální názvy

Navzdory všem těmto událostem a změnám bylo a je nazýváno svými obyvateli prostě a jednoduše „Pitěr“.

Také lidé z uměleckých kruhů, jako byli A. C. Puškin (Александр Сергеевич Пушкин, 1799 - 1837), G. R. Děržavin (Гавриил Романович Державин, 1743 - 1816), ale i M. V. Lomonosov (Михаил Васильевич Ломоносов, 1711-1765), měli pro město „svá pojmenování“. Často se nejen v literárních dílech objevovaly názvy jako „Petropol“ nebo „Petropolis“, což v řeckém překladu znamená kamenné město. Právě kamenné stavby odlišovaly metropoli od zbytku Ruska, kde se stavělo převážně ze dřeva. Mimochodem, věda o horninách se nazývá petrografie.

Sankt Petěrburg se stal v roce 1712 hlavním městem Ruska a v roce 1918, po více než 200 letech, tehdy jako Petrohrad, tento status ztratil.

JEDINEČNOST METROPOLE

Už okolnosti, za jakých město vznikalo, byly přinejmenším výjimečné. Drsné přírodní podmínky, bažiny, bláto, hejna komárů, neustávající větry od Finského zálivu a především nedostatek stavebního materiálu. Výjimečná byla i jeho poloha - delta velké řeky, nespočetné množství kanálů, četné ostrovy a ostrůvky. Toto vše ho předurčovalo k tomu, aby bylo jedinečné, odlišovalo se a mohlo tak vejít do povědomí celého světa jako perla mezi městy.

Město plné extrémů. Rozzářila se tu první elektrická žárovka na světě, bylo zde vynalezeno rádiové spojení, město bylo svědkem prvního obrazu na televizní obrazovce, D. I. Mendělejev (Дмитрий Иванович Менделеев, 1834-1907) tady vytvořil periodickou soustavu prvků a z něvských loděnic vyplula první loď na

světě s reaktivním pohonem. Místo, kde na jedné straně nedobrovolně zhasly miliony životů, a na straně druhé bylo u zrodu významných technických a vědeckých objevů, které posunuly celé lidstvo dopředu.

Město, které budou všichni obdivovat a zároveň nenávidět. Místo přepychu, bohatství, hojnosti, ale i utrpení, bídy, pokory a tragédií. Hnízdo lásky, uměleckých múz, silných emocí i slz bolesti. Metropole, která za bílých nocí nepřestává pulzovat, pouze se zpomalí její tep.

Toto vše je napsáno v osudu města, které bylo velkým snem cara Petra I.

Benátky severu

Město postavené v deltě velké řeky, protkané mnohými říčkami a kanály, by mohlo zcela jistě nejednomu návštěvníkovi připomínat Benátky či Amsterdam. Vždyť i sám jeho zakladatel imperátor Petr Veliký měl v úmyslu postavit na Něvě „druhé“ Benátky. I když byli do Sankt Petěrburgu přizváni nejlepší evropští architekti a stavitelé, ani druhý Amsterdam ani druhé Benátky se z něho naštěstí nestaly.

Metropole se rozvíjela podle svých zákonů. Odráží se zde prvky ruského urbanistického umění, což se projevuje v jedinečném uspořádání prostoru, v harmonickém souznění architektury budov a vodních ploch, díky čemuž se ze Sankt Petěrburgu stala „neopakovatelná“ metropole. Řeka Něva měla velký vliv na urbanistickou kompozici města. Vodní tok byl původně „hlavní tepnou“ města, podél níž začaly vyrůstat nejkrásnější budovy. Nikde jinde na světě spolu stavby tak neladí, nikde jinde není architektonická koncepce a téměř jednotný styl tak dokonalý jako právě tady.

OZDOBY VODNÍCH TOKŮ - MOSTY

Něva, symbol Sankt Petěrburgu, vytéká z Ladožského jezera a městem protéká v délce 32 km. Před ústím do Finského zálivu se dělí na řadu ramen, která jsou

spojena nemalým množstvím kanálů. Asi 8 km před ústím do zálivu se odděluje od hlavního toku Velká Něvka (Большая Невка), z níž pak vedou menší ramena Střední Něvky (Средняя Невка), Malé Něvky (Малая Невка), Karpovky (Карповка) a Krestovky (Крестовка), které jsou navzájem propojeny četnými kanály. Druhé velké rameno - Malá Něva (Малая Нева) - se odděluje od hlavního toku 6 km před ústím.

Muzeum mostů

Na mapě Sankt Petěrburgu můžeme napočítat 43 ostrovů, 93 řek a říček, okolo 20 umělých kanálů a přibližně stovku jezer a rybníků. Břehy vodních toků spojuje více než 350 mostů, z nichž je 21 rozvodných. Severní metropole je často nazývána muzeem mostů. Mosty nehrají důležitou roli pouze v oblasti transportu, ale jsou i nedílnou součástí architektonického vzhledu celého města. Propůjčují mu romantickou atmosféru a jsou jeho ozdobou. Díky jejich architektonické hodnotě se Sankt Petěrburgu nevyrovná žádné jiné město ve světě. Tím předčil Benátky i Amsterdam. Historická a umělecká hodnota některých mostů je nevyčísitelná. Každý z nich je malý umělecký unikát, který má svého „stvořitele“ a svou historii. Krásu a kouzlo některých z nich podtrhují i jejich jména: Most polibků (Поцелуев мост), Most zpěváků (Певческий мост), Modrý (Синий мост) či Červený most (Красный мост).

Rozvodné mosty

Nejdelší a nejdůležitější mosty vedou přes řeku Něvu a Velkou Něvu. Je jich sedm a jsou rozvodné, díky čemuž mohou nákladní lodě proplouvat z Finského zálivu do vnitrozemí Ruska a zpět. Otevírání mostů je velkou atrakcí pro všechny návštěvníky města. Každou noc, pokud není Něva zamrzlá, se na jejích nábřežích scházejí tisíce zvědavců, aby byli svědky toho, jak se postupně zvedají mostní křídla a jak do města vplouvají velké lodě. I obyvatelé Sankt Petěrburgu musí harmonogramu otevírání mostů podříditi svůj životní rytmus a počítat s určitým omezením pohybu z jednoho břehu řeky na druhý.

Most Zvěstování (Благовещенский мост)

Prvním rozvodným kovovým mostem ve směru od Finského zálivu do vnitrozemí byl Něvský most, který se začal stavět v roce 1842 podle projektu polského

architekta a generála S. V. Kerbedza (Станислав Балерианович Кербедз, 1810-1899). Za svou historii změnil několikrát své jméno. V den svého otevření v roce 1850 byl přejmenován na Most Zvěstování, pak dostal jméno po carovi Mikuláši I., poté po poručíkovi Šmidtovi. Po generální rekonstrukci v roce 2007 mu byl, i přes ostrou kritiku místních obyvatel, navrácen název Most Zvěstování.

Jeho stavba byla velkou událostí v životě tehdejšího města. Svou délkou předčil v té době všechny evropské mosty. Zvláštní popularitu si získal i u samotných obyvatel, poněvadž byl jediným kovovým mostem ve městě, na kterém bylo, na rozdíl od všech ostatních mostů, povoleno kouřit. Bohatě zdobené zábradlí, které lemuje most je původní. V roce 1850 bylo považováno za vrchol uměleckého lití.

Palácový most (Дворцовый мост)

Další v pořadí je Palácový most, který byl otevřen v roce 1916. Název nese podle nedalekého Zimního paláce a Palácového nábřeží, které spojuje s Burzovním náměstím. Most patří k jednomu ze symbolů města. Především fotografie jeho zvednutých a osvětlených křídel obletěly celý svět a jsou často prezentovány v publikacích, průvodcích či prospektech o Sankt Petěrburgu.

Palácový most

Slévačský most (Литейный мост)

Pozornost turistů přitahuje především umělecky hodnotné litinové zábradlí. Most spojuje břehy „krasavice“ Něvy poměrně daleko od historického centra metropole. Jeho zábradlí zobrazuje vždy dvě rusalky držící erb města Sankt Petěrburgu. Těchto erbů můžeme na mostě napočítat 546.

„Prstýnky kanálů“

Chloubou města nejsou pouze dlouhé, rozvodné mosty přes Něvu, ale také malé mosty, můstky a lávky přes četné kanály, které dotvářejí romantickou atmosféru metropole. Některé z nich se pyšní unikátním technickým řešením. Jedním z takových je Kazaňský most (Казанский мост) přes Gribojedovův kanál (Канал Грибоедова), který je pětikrát širší než delší.

Aničkovův most (Аничков мост)

Za návštěvu stojí Aničkovův most, který spojuje nábřeží uměle vytvořeného ramene řeky Něvy – Fontanky (Фонтанка). Jméno dostal podle podplukovníka Michaila Aničkova, který v roce 1715 dohlížel na jeho stavbu.

Most zdobí čtyři bronzová sousoší vynikajícího ruského sochaře Petera Clodta von Jürgensburga (Пётр Карлович Клодт, 1805-1867). Sousoší, která nesou název Krotitelé ořů (Укротители коней), znázorňují mladíky krotící divoké koně ve čtyřech různých fázích pohybu. V době blokády Leningradu byly sochy zakopány ve dvoře nedaleko stojícího Aničkovova paláce. Tato sousoší patří k velmi oblíbeným a obdivovaným uměleckým dílům a stala se neodmyslitelnou součástí Sankt Petěrburgu.

Pozornosti návštěvníků by nemělo uniknout nádherně umělecky zpracované zábradlí, které zobrazuje dva koně s dračími ocasy ležící proti sobě.

V noci je Aničkovův most osvětlený a jeho prohlídka právě v tuto dobu láká mnoho turistů.

Bankovní most (Банковский мост)

K nejkrásnějším mostům pro pěší patří Bankovní most, který je svým architektonickým zpracováním známý i za hranicemi země. Je jedním ze tří lanových mostů ve městě, které se dochovaly až do současnosti. Na každé straně stojí dvě litinové sochy bájných pegasů, jejichž měděná křídla jsou pozlacená. Zlatá barva křídel dodává bájným tvorům honosný vzhled. Ocelová lana, na kterých most

Sousoší bájných pegasů

visí, jsou ukotvena uvnitř jejich tlam. Z pramenů starořecké mytologie je známé, že pegasové jsou spolehlivými strážci pokladů, a proto byli vybráni jako dekorace mostu, který se nachází u budovy Asignační banky. Asignační banka, kterou založila Kateřina II., vydávala první ruské papírové peníze.

Modrý most (Синий мост)

Až při projížděce lodí po řece Mojce (Мойка) si všimneme nezvyklých rozměrů Modrého mostu. Most, jehož konstrukce má modrou barvu, je široký úctyhodných 100 metrů, zatímco jeho délka je pouhých 35 metrů. Když se budeme na mostě pohybovat, bude nám připadat jako součást prostoru před Mariinským palácem (Мариинский дворец).

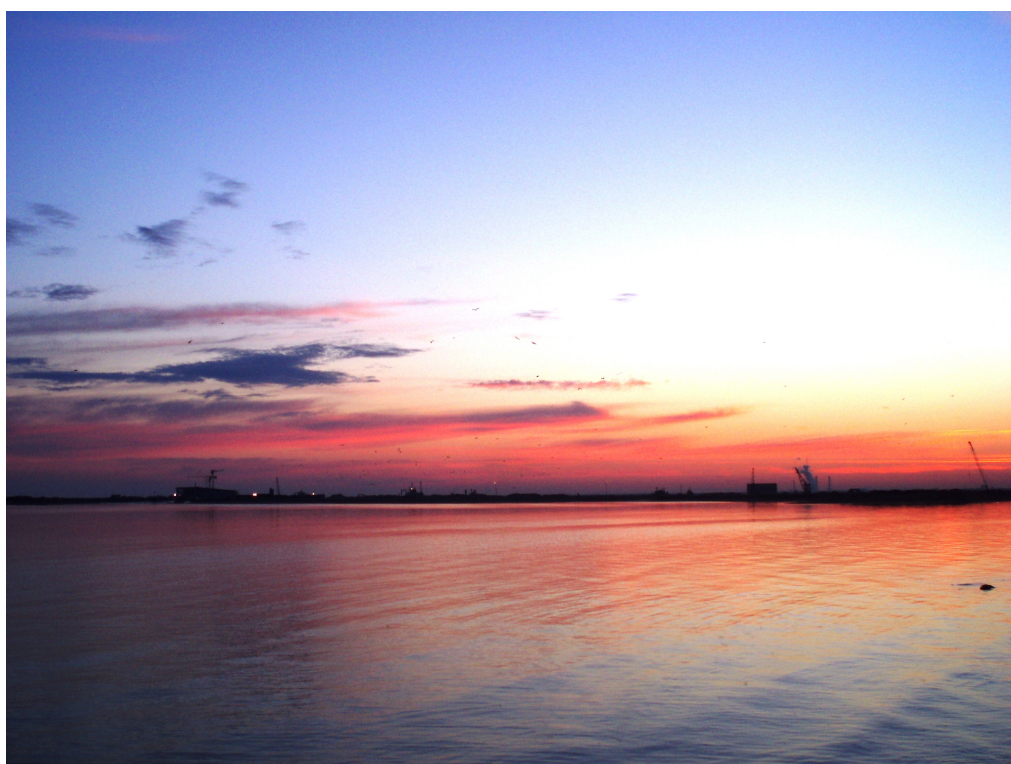
Pro lepší orientaci lodníků byly dříve konstrukce mostů natírány různými barvami. I když se barevné konstrukce některých mostů do dnešní doby nedochovaly, „barevné“ názvy zůstaly.

Noční otevírání mostů je velkou atrakcí pro turisty, kteří se sem sjíždějí ze všech koutů světa. Nejvhodnějším obdobím pro tuto jedinečnou podívanou je léto. Zvláště pak období bílých nocí, kdy se davy návštěvníků do rána procházejí po

nábřežích a za doprovodu hudby a světel ohňostrojů udiveně pozorují zvedající se mostní křídla rozvodných mostů.

KOUZLO BÍLÝCH NOCÍ (БЕЛЫЕ НОЧИ)

Sankt Petěrburg je největší město na světě, které se může díky své zeměpisné poloze pyšnit touto nádhernou přírodní scénérií. Bílé noci můžeme pozorovat od konce května do poloviny července, je to období, kdy Slunce během noci neklesne níže než 6 stupňů pod horizont. Jejich vrchol nastává 22. června, je to nejdelší den, který trvá bezmála 19 hodin.

Finský záliv o půlnoci

Mnoho básníků se snažilo vyjádřit krásu bílých nocí slovy, ale je to jako popsat vůni květiny nebo chvějící se vzduch. Malířům se nedostává barev, když chtějí vystihnout všechny barvy přelévající se na nebi a odrážející se v řece.

Jedinečnost bílých nocí jezdí vychutnávat do Sankt Petěrburgu statisíce turistů z celého světa. Také my jsme si naplánovali návštěvu města v tomto období. Několik nocí jsme se jen tak „toulali“ po Něvském prospektu a nábřeží, obdivovali a fotografovali všechny ty honosné domy jakoby byl den. Z vlastní zkušenosti

můžeme potvrdit, že bílé noci ve spojení s tak vznešeným městem jako je Sankt Petěrburg pro nás byly fascinujícím a nezapomenutelným zážitkem. Fotografování o půlnoci bez použití blesku se pro nás stalo opravdu malým zázrakem.

Historické centrum je obvykle v tomto období zaplavené turisty. Někteří z nich sedí v kavárničkách nebo v parcích, kde poslouchají hudbu pouličních muzikantů, nebo se shlukují na náměstích, kde obdivují malířské výtvary mladých umělců.

SRDCE SANKT PETĚRBURGU

Náměstí vždy byla a jsou srdcem měst nebo městských částí, důležitou dopravní tepnou, místem významných událostí, prostranstvím, na kterém se odhalovaly pomníky, kam si lidé chodili a chodí popovídat nebo si odpočinout. Jsou to místa, kde se píše historie měst. A jinak tomu není ani v Sankt Petěrburgu. Metropole se pyšní desítkami více či méně známých náměstí, která nás zaujmou svým architektonickým řešením, historií, pompézností či naopak svou skromností a romantickou atmosférou.

Palácové náměstí (Дворцовая площадь)

Za srdce Sankt Petěrburgu se všeobecně uznává dějinami obtěžkané Palácové náměstí, které je považováno za jeden z nejkrásnějších architektonických souborů na světě. Náměstí je pojmenováno podle nádherného barokního Zimního paláce (Зимний дворец), který byl vybudován vynikajícím florentským architektem B. F. Rastrellim (Франческо Бартоломео Растрелли, 1700-1771) v letech 1754 – 1762 jako rezidence carské rodiny.

Konečnou podobu dostalo prostranství až ve 20. – 30. letech 19. století, kdy byla postavena, podle projektu geniálního městského architekta C. Rossiho (Карл Иванович Росси, 1775-1846), klasicistní budova Generálního štábu (Главный штаб). Stavba, která se nachází naproti Zimnímu paláci, rámuje jižní stranu náměstí v gigantickém 580 metrů dlouhém oblouku. Vzhledem k tomu, že oblouk

ohraničuje skoro polovinu náměstí, nabyli jsme dojmu, že náměstí je kulaté. Díky jeho jedinečnosti jsme ho od prvního dne našeho pobytu považovali za hlavní orientační bod.

Triumfální oblouk budovy Generálního štábu

V průčelí této půlkruhové budovy je umístěn triumfální oblouk vystavěný po vzoru pařížského Vítězného oblouku na počest porážky Napoleona. Nad šestnáctimetrovým obloukem je sousoší znázorňující okřídlenou bohyni Vítězství jedoucí ve válečném vozíku, který je tažen šestispřežím, zatímco dva římsí vojáci drží koně, aby neskočili dolů.

Ze zdola se nám opravdu zdálo, že chybí pouze pár centimetrů a koně překonají okraj oblouku a skočí dolů mezi dav turistů, který je obdivoval.

Přímo uprostřed devítihektarového náměstí byl v roce 1834 vztyčen vítězný Alexandrův sloup (Александровская колонна), který zpečetil konečný vzhled celého architektonického komplexu. Celé dva roky trvalo odsekávání tohoto 650 tun těžkého a 47,5 metru vysokého žulového monolitu, jež má navždy připomínat vítězství Ruska nad napoleonskými vojsky. Sloup z růžové karelské žuly vytvořený ruským architektem francouzského původu Augustem de Montferrandem (Анри Луи Огюст Рикар де Монферран, 1786-1858) má pozoruhodnou statiku.

Alexandrův sloup

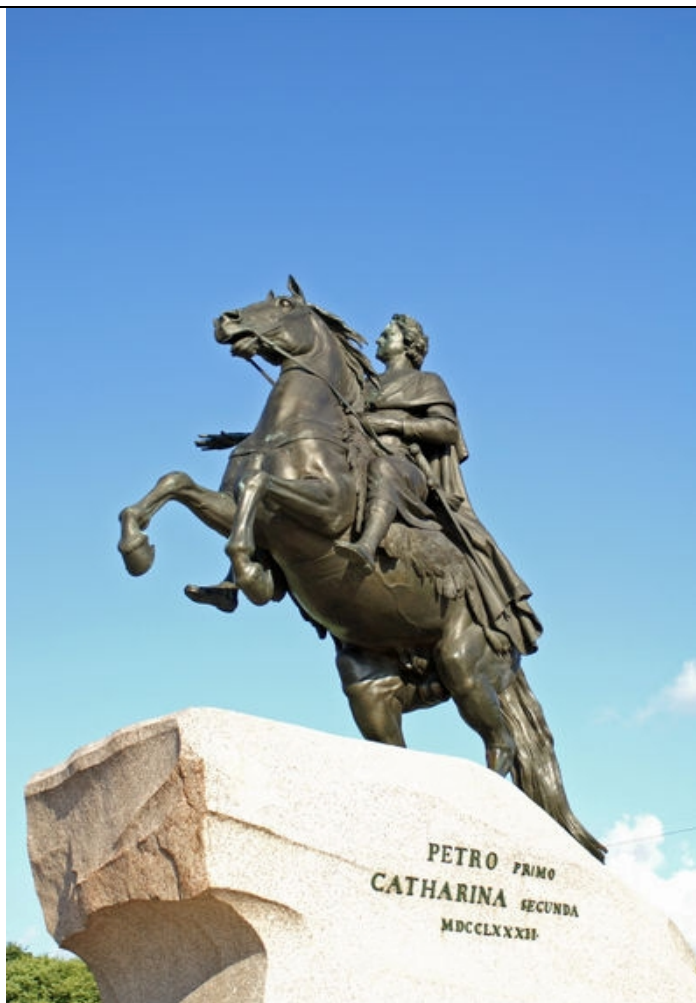
Stojí na bronzovém soklu bez ukotvení pouze díky své váze a přesným výpočtům. Jeho vrchol zdobí anděl nesoucí kříž, jehož obličej je údajně vymodelován podle tváře cara Alexandra I. - Napoleonova přemohitele.

Palácové náměstí jsme si velmi oblíbili a každá naše výprava za krásami metropole na Něvě začínala právě zde. S radostí můžeme konstatovat, že je právem nazýváno srdcem Sankt Petěrburgu. Svou pompézností a gigantičností se řadí mezi nejkrásnější místa na světě.

Náměstí Děkabristů (Площадь Декабристов)

Patří mezi jedno z nejslavnějších a nejznámějších náměstí v metropoli. Najdeme ho přímo na nábřeží řeky Něvy. Náměstí je pojmenováno podle známé historické události - povstání děkabristů (Восстание декабристов), které bylo v roce 1825 krvavě potlačeno.

I přesto, že jsme se na tomto náměstí ocitli čistě náhodou, okamžitě nám bylo jasné, kde se nacházíme. Vše nám prozradila slavná jezdecká socha Petra Velikého, která dominuje celému prostoru. Díky soše Měděného jezdce (Медный всадник) se řadí náměstí Děkabristů na druhé místo nejvíce navštěvovaných náměstí v celé metropoli. Sochu Petra I nechala u francouzského sochaře E. M. Falkoneta (Этьен Морис Фальконе, 1716-1791) odlít Kateřina II. Tento nejstarší veřejně odhalený pomník byl častou

Jezdecká socha Petra Velikého

inspirací ruských umělců, kteří v něm viděli symbol pevné vůle a nemilosrdné vize. A. S. Puškin – největší ruský básník všech dob – představil pomník v literatuře jako první. Podle jeho poémy „Měděný jezdec“ nese socha jméno. Za pozornost stojí také 1600 tun těžký žulový monolit ve tvaru vlny, který tvoří podstavec sochy. Převoz tohoto gigantického monolitu z nedalekých karelských lesů trval dlouhé dva roky.

Na západní straně prostranství stojí dvě zlato-bílé budovy spojené vítězným obloukem. Budova Senátu a Svatého synodu (Здание Сената и Синода). Dvojitá budova navržená Carlem Rossim znázorňuje jednotu světské a duchovní moci.

Isaakijevské náměstí (Исаакиевская площадь)

Nachází se pouze několik desítek metrů jihovýchodně od náměstí Děkabristů. Od sebe je dělí jedna z nejvýznačnějších památek města – katedrála svatého Izáka (Исаакиевский собор). Prostranství není rozlehlé, ale díky historickým stavbám, jezdecké soše Mikuláše I., a především díky světoznámé katedrále sv. Izáka, je považováno za jedno z nejkrásnějších náměstí Sankt Petěrburgu.

Pohled na Isaakijevské náměstí

Monument Mikuláše I. byl postaven v letech 1856 – 1859. Podle Montferrandových návrhů ho vytvořil Peter Clodt von Jürgensburg. Socha imperátora na koni stojí na vysokém, bohatě zdobeném podstavci, který je sestaven ze 118 kusů různých druhů přírodních kamenů. Celý památník je vyzdoben bronzovými figurami a četnými reliéfy. Pomník je unikátní tím, že socha má pouze dva opěrné body, jimiž jsou zadní nohy koně. Kvůli stabilitě a rovnováze vedou pod kopyty až k základům pomníku dva železné sloupy. Na svou dobu bylo toto řešení velmi odvážné a revoluční.

Musíme přiznat, že s pozadím katedrály sv. Izáka na nás pomník, ve srovnání se sochou Měděného jezdce, působil honosněji a velkolepěji. V upraveném parčíku před pomníkem jsme v klidu vychutnávali atmosféru malebného náměstí.

Jižní stranu náměstí ohraničuje Mariinský palác z poloviny 19. století, ve kterém sídlí od roku 1990 parlament města Sankt Petěrburgu.

Náměstí Umění (Площадь Искусств)

Nádherným architektonickým komplexem je náměstí Umění, které leží nedaleko Něvského prospektu. Dominantou náměstí je Michajlovský palác (Михайловский дворец), který byl postaven podle projektu C. Rossiho v letech 1819 – 1825 pro nejmladšího bratra cara Alexandra I. Michaila Pavloviče.

Palác, který nese jméno nejmladšího carova bratra, patří k jedné z nejkrásnějších klasicistních budov v metropoli a dodnes se dochoval ve své původní podobě. V současné době se v něm nachází Ruské muzeum.

V centrální části náměstí je oválný parčík, ve kterém byl v roce 1957 odhalen památník největšímu géniovi ruské poezie A. S. Puškinovi. Pomník je dílem sochaře Michaila Anikušina (Михаил Константинович Аникушин, 1917-1997) a patří mezi nejzdařilejší básníkovy pomníky.

Budovy dnešního Divadla opery a baletu M. P. Musorgského a Šostakovičovy filharmonie byly postaveny o něco později, ale zohledňovaly původní návrhy Carla Rossiho, čímž náměstí dostalo naprosto harmonický architektonický vzhled.

Ve Velkém sále Filharmonie byla v době blokády Leningradu uvedena Šostakovičova slavná VII. symfonie, kterou skladatel napsal během osmi měsíců, a která ještě více semkla blokádou trpící obyvatele města.

Náměstí Ostrovského (Площадь Островского)

Jedno z nejkrásnějších náměstí Sankt Petěrburgu, které se otevírá přímo na Něvský prospekt, je náměstí Ostrovského. Bylo vybudováno v letech 1828 – 1834 jako poslední a zároveň nejkrásnější architektonický projekt Carla Rossiho a nese jméno ruského dramatika Alexandra Nikolajeviče Ostrovského (Александр Николаевич Островский, 1823-1886).

Centrální znamenitou stavbou, která dominuje celému prostoru, je Alexandrijské činoherní divadlo (Александринский театр) – významná stavba ve stylu ruského klasicismu. Žlutavou fasádu zdobí sloupová lodžie, po jejíchž stranách se nachází dvě niky, ve kterých jsou umístěny sochy múz Terpsichory a Melponemé. Atikovému patru vévodí socha antického boha Apollóna ve voze, který je tažen čtyřspřežím.

Na pravé straně náměstí stojí budova Ruské národní knihovny (Российская национальная библиотека). Tato první petrohradská veřejná knihovna byla otevřena roku 1814 a v současné době je největším kulturním a vědeckým centrem ve městě.

V roce 1873 byl v centru náměstí odhalen pomník Kateřině Veliké. Bronzová socha carevny v hermelínovém plášti stojí na vysokém žulovém podstavci, kolem kterého je soustředěno v různých pozicích devět soch - osobností té doby, nevyjímaje knížete Potěmkina či maršála Suvorova.

Pomník Kateřiny Veliké

Náměstí na nás působilo harmonickým a uklidňujícím dojmem. Velmi příjemné bylo posezení v parčíku, který je nazýván familiérní přezdívkou „Katčina zahrádka“.

Litínov
malířů
pod š
nestár
nevyz
vzdále

Návště
zdálo
v někt

asných
umění
ativní,
eným,
žné a

spektů
zeleně

LETNÍ

Letní sad je nejstarším a nejkrásnějším veřejným parkem ve městě. Tisíce turistů zde nachází po vyčerpávajících hodinách strávených prohlídkami památek klid k odpočinku. Žádný návštěvník metropole by si neměl návštěvu Letního sadu nechat ujít už z toho důvodu, že park bude v nejbližší době procházet generální renovací a pro veřejnost bude několik let nepřístupný.

Historie

Imperátor Petr I. věděl, že každá světová metropole má mít své vyhlášené místo k odpočinku. Již v roce 1704 dal příkaz k založení parku na břehu řeky Něvy. Car si přál, aby byla vybudována zahrada, která bude ještě krásnější než zahrady francouzského krále ve Versailles, a proto se osobně účastnil jejího plánování a s energií sobě vlastní se angažoval i v samotném zřizování zahrady. Spolu s ním se na projektu podíleli nejlepší evropští zahradní architekti.

Dobová rytina

Formální zahradu s pravidelnými, složitě komponovanými obrazci záhonů a šterkem vysypanými cestičkami zdobily první v Rusku postavené fontány, které byly napájeny vodou z řeky Fontanky. Na pozadí zeleně se nádherně vyjímal

šedesát bílých mramorových soch, které byly zhotoveny na zakázku v Itálii a znázorňovaly postavy z Ezopových bajek.

V prvních letech své existence byly v zahradě vysazovány pouze jednoleté květiny tzv. "letničky", podle nichž dostal park název – Letní sad.

Petrův letohrádek (Летний дворец Петра I)

Původně sloužil Letní sad jako letní rezidence carů. Z doby Petra I. pochází Letohrádek, který stojí v severovýchodním rohu parku a rozhodně stojí za prohlídku.

Petrův letohrádek

Skromný, dvoupatrový palác postavil v letech 1710 – 1714 slavný stavitel Trezzini (Андрей Якимович Трезини, 1670-1734). Jednoduchost a strohost tvarů harmonizuje s geometrickou přesností půdorysu. Dochovalo se několik originálních částí původního interiéru - kachlová kamna či kachlové obložení stěn. Za zmínku určitě stojí palácová kuchyně, která byla na svoji dobu neobyčejně moderní, jelikož v ní byla k dispozici tekoucí voda z nedaleké fontány.

Atmosféra uvnitř této jednoduché stavby je díky dochovanému interiéru a autenticky uspořádaným exponátům zcela jedinečná a celkový dojem z návštěvy paláce byl velmi příjemný.

Letní sad v současnosti

Nádhernou zahradu zpustošila v roce 1777 ničivá povodeň. Při renovaci parku bylo rozhodnuto, že nebude obnoven systém fontán a nově zrenovovaný park dostal podobu strohého anglického parku.

V současné době zaujímá Letní sad plochu 12 hektarů a je ohraničen řekami Mojkou, Fontankou a Labutím kanálem. Hlavní alej, která vede středem celého parku, zdobí v současné době 79 soch, které jsou z větší míry poškozeny. Z Hlavní aleje vedou cestičky, které nás zavedou ke Kávovému (Кофейный домик) či Čajovému pavilonu (Чайный домик), k bronzovému pomníku velkého ruského bajkaře I. A. Krylova nebo do odlehlých koutů parku, kde můžeme na lavičce vychutnávat jeho klidnou atmosféru tak, jako ji vychutnávali známí ruští básníci a spisovatelé, kteří Letní sad často zmiňují ve svých uměleckých dílech.

Při čtení veršů ruské básnířky Anny Achmatovové a s trochou fantazie se každý může ocitnout v Letním sadu, aniž by ho někdy navštívil.

*„Na celém světě se nenajdou snad
takové růže a takový sad,*

*kde ještě mladá jsem v paměti soch,
kde voní lípy, kde slyšet bys moh,*

*jak v dálce vrzají ráhna a stěh,
kde Něva zalévá sochy i břeh,*

*kde s věrným dvojníkem v zrcadle vod
bezbřehou věčností labuť smí plout...!*

Anna Achmatovová – Verše (Leningrad 1959)

Při toulkách parkem můžeme obdivovat i díla současných uměleckých kovářů nebo pět metrů vysokou porfyrovou vázu, kterou daroval švédský král ruskému carovi.

Pozornosti by nemělo uniknout nádherné mřížoví, které odděluje sad od Něvy. Toto vrcholné umělecké dílo bylo vytvořeno v roce 1784 podle návrhu architektů J. Feltena (Юрий Матвеевич Фельтен, 1730-1801) a P. Jegorova (Пётр Егорович Егоров, 1731-1789). Mřížová ohrada a hlavní vchod se zlatenými rozetami a špičkami, které jsou doplněny sloupy z růžové žuly, se staly vzorem i pro další ohrady ve městě.

Mřížoví Letního sadu

Z vlastní zkušenosti můžeme konstatovat, že atmosféra parku působí velmi uklidňujícím, romantickým dojmem a poskytuje odpočinek obyvatelům města i unaveným turistům. Po dlouhé procházce a návštěvě dobových staveb jsme uznali, že generální renovace uměleckých děl, historických budov a obnova části zeleně je nutná.

Nejenom v zeleni Letního sadu je možné odpočívat, ale i mnoho dalších parků a zahrad v Sankt Petěrburgu nabízí místo k načerpání nových sil nebo k romantickým procházkám.

Jedním z takových je Michajlovský park (Михайловский сад), který svými rozlehlými, upravenými trávníky a stinnými zákoutími láká návštěvníky k odpočinku. Michajlovské zahrady se rozprostírají přímo za budovou Michajlovského paláce, který právem patří k nejkrásnějším a nejvýznamnějším klasicistním stavbám v metropoli.

MICHAJLOVSKÝ PALÁC - STÁTNÍ RUSKÉ MUZEUM (ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РУССКИЙ МУЗЕЙ)

Historie

Začátek historie Michajlovského paláce (Михайловский дворец) je úzce spjat s narozením velkokněze Michaila Pavloviče. Tehdy, v roce 1798, přikázal jeho otec car Pavel I., aby se každoročně odkládalo několik set tisíc rublů na stavbu paláce pro velkého kněze Michaila. Palác měl svým komfortem a přepychem odpovídat potřebám imperátorské rodiny.

Stavby paláce se car Pavel I. bohužel nedočkal, jelikož jeho život a panování předčasně ukončil převrat. Nicméně peníze na jeho stavbu byly i nadále pravidelně ukládány.

Když veliký kněz Michail Pavlovič dovršil 21 let a suma na stavbu paláce dosáhla 9 milionů rublů, rozhodl vládnoucí car Alexandr I., knězův starší bratr, zrealizovat stavbu paláce, který byl pojmenován na počest kněze – Michajlovský palác. Realizací tohoto velkolepého díla byl pověřen jeden z nejlepších architektů a stavitelů té doby C. Rossi.

Michajlovský palác, který se stal centrem Rossiho urbanistického komplexu, je skutečnou perlou jeho tvorby. Současně s ním C. Rossi navrhl také náměstí před palácem, rozlehlý park a dvě nové ulice, z nichž jedna – Michajlovská –

harmonicky spojila tento nový městský architektonický celek s centrální magistrálou – Něvským prospektem.

Michajlovský palác

Michajlovský palác je unikátní stavba v empírovém stylu charakteristickém pro první polovinu 19. století. Velmi efektně působí přes 200 metrů dlouhé hlavní průčelí stavby, které je ozdobené reliéfem o 44 polích, jehož střed zvýrazňuje portikus nesený 20 polosloupů. Na výzdobě vnější fasády a interiérů se podíleli vynikající sochaři, malíři, řezbáři a štukatéři. Vnější vzhled hlavní budovy paláce a západního traktu se zachoval do současnosti prakticky beze změn, což nemůžeme bohužel říci o interiérech. V rámci přestavby paláce na muzeum byla větší část interiérů funkčně přizpůsobena potřebám právě vznikajícího muzea. V původní podobě se zachovala pouze vstupní hala s hlavním schodištěm a Bílý sál, který je unikátní ukázkou původního bílého, zlatého a šedého neoklasického interiéru a spolu s nábytkem ho navrhl C. Rossi.

Myšlenka na otevření Muzea národního umění se zrodila mezi středně vzdělanou vrstvou společnosti v polovině 19. století. Tuto ideu zrealizoval až car Mikuláš II., který koupil Michajlovský palác a v roce 1898 v něm otevřel první veřejné Muzeum ruského umění pojmenované zpočátku po Alexandru III., později přejmenované na

Státní ruské muzeum. Zřízení a otevření tohoto muzea patří k nejvýznamnějším událostem v kulturním životě Ruska.

Státní ruské muzeum – národní pýcha

Spolu s Tretjakovskou galerií v Moskvě vlastní Ruské muzeum nejkrásnější sbírku ruského umění na světě, včetně lidové tvorby. Ruské muzeum není pouze unikátní sbírkou ruských uměleckých cenností, ale i světově známým restaurátorským centrem, uznávaným vědecko-výzkumným ústavem a jedno z největších pracovišť kulturně-osvětové práce. Muzeum schraňuje okolo 400 tisíc uměleckých děl, které dokonale odráží historii Ruska a demonstrují vývoj národního umění.

V den otevření muzea si návštěvníci mohli prohlédnout pouze několik set uměleckých děl pocházejících především z Ermitáže, Akademie umění či z klášterů na severu země nebo ze soukromých sbírek. Postupem času se sbírky rozšiřovaly především díky darům soukromých sběratelů nebo samotných autorů. Některé cenné exponáty se podařilo získat i ze zahraničí.

V současné době jsou umělecká díla rozdělena do jednotlivých expozic, které jsou řazeny chronologicky. Podle plánu muzea se návštěvník může projít napříč časem starobylým Ruskem a skrz exponáty vnímat jeho bohatou historii, proměny a rozmanitý kulturní i společenský život. Díky skvostným uměleckým dílům se můžeme ocitnout v jakékoliv době dlouhé historie tohoto národa nebo si prohlédnout libovolná zákoutí této nekonečné země.

Jelikož bylo náboženství po mnohá staletí hlavním tématem ruského umění, není překvapující, že nejstarším exponátem v Ruském muzeu je malá ikona Archanděl se zlatými vlasy z počátku 12. století (Ангел Златые Власы, 12 в.). Prvními malíři ikon, svatých obrazů uctívaných v pravoslavných kostelech a domácnostech, byli středověcí mniši, pro které bylo malování výrazem duchovní oddanosti. Poněvadž bylo ikonomalířství populární až do začátku 20. století, jsou sbírky ikon v oddělení Staroruského malířství obsáhlé, čítají na 5 tisíc ikon.

Ruské muzeum bylo od samého počátku svého vzniku považováno především za muzeum národního malířství. V současné době se v něm nachází okolo 15 tisíc obrazů, které jsou rozděleny do dvou oddělení. V prvním jsou exponáty pocházející z období 18. až první poloviny 19. století a v druhém si můžeme prohlédnout díla z druhé poloviny 19. a 20. století.

Z ranějšího období jsou známá především díla vynikajících portrétistů I. Višnjakova (Иван Яковлевич Вишняков, 1699-1761), A. Antropova (Алексей Петрович Антропов, 1716-1795), F. Rokotova (Фёдор Степанович Рокотов, 1735-1808), D. Levického (Дмитрий Григорьевич Левицкий, 1735-1822) a mnohých dalších, kteří svými autentickými, vysoce umělecky hodnotnými portréty obohatili ruské umění.

Z této doby pochází velmi cenný obraz Karla Brjullova (Карл Павлович Брюллов, 1799-1852) nazvaný Poslední den Pompejí (Последний день Помпеи, 1833), který namaloval při svém pobytu v Římě. Díky němu se stal prvním ruským malířem uznávaným na poli mezinárodního malířství.

Poslední den Pompejí

Mnoho Rusů chápe tento obraz jako alegorii na osud Sankt Petěrburgu, který několik let předtím poničila velká povodeň. I další obraz, tentokrát z dílny Ivana Ajvazovského (Иван Константинович Айвазовский, 1817-1900) s názvem Devátá vlna (Девятый вал, 1850), vnímají Rusové jako předzvěst pádu dynastie Romanovců. I tisíce dalších obrazů vytvořených v tomto období jsou jedinečná umělecká díla, která zanechají v každém návštěvníkovi hluboký dojem.

Z pozdějšího období ruského malířství, kromě jiných vynikajících malířů, bychom neměli opomenout především členy uměleckého sdružení Peredvižniki (Передвижники), kteří odmítli malovat mytologická témata a své obrazy vystavovali na „putovních“ výstavách.

K nejznámějším členům skupiny patří Ilja Repin (Илья Ефимович Репин, 1844-1930), jehož známý obraz Burlaci na Volze (Бурлаки на Волге, 1870-1873) se stal ikonou populistického hnutí. Toto jedinečné dílo s hlubokým duchovním podtextem je ukázkou lidského otročení a degradace. Obraz má natolik silného ducha, že i pár minut stačilo na to, aby se nám do paměti „vryl“ každý jeho detail. Na dalším dokonale prokresleném historickém obraze s názvem Záporožci (Запорожцы, 1880-1891) pracoval umělec celých dvanáct let.

Další v řadě peredvižníků je známý krajinář Ivan Šiškin (Иван Иванович Шишкин, 1832-1898), jehož krajinomalby V houštině (Лесная глушь, 1872) či Borový lesík (Сосновый лес, 1885) nás doslova „vtáhly“ do přenádherné ruské přírody.

Také obrazy Vasilije Surikova (Василий Иванович Суриков, 1848-1916) a Viktora Vasněcova (Виктор Михайлович Васнецов, 1848-1926) patří k vrcholným dílům této doby. Jejich umělecké výtvořiny oslovují široké spektrum návštěvníků Ruského muzea.

Nejpopulárnější sbírkou muzea tvoří obrazy ruských avantgardních umělců, mezi které patří především V. Kandinskij (Василий Васильевич Кандинский, 1866-1944), P. Filonov (Павел Николаевич Филонов, 1883-1941) či K. Malevič

(Казимир Северинович Малевич, 1878-1935). Díla těchto malířů si často zapůjčují muzea na celém světě. V době naší návštěvy muzea byla tato expozice, bohužel, veřejnosti nepřístupná. Nicméně jsme si na památku přivezli kopie některých jejich nejznámějších obrazů.

Oddělení tradičního ruského lidového umění a řemesel má zajisté blízko k srdci každého návštěvníka. Obsáhlá sbírka je velmi rozmanitá a umožňuje poznat zvyky i tradice prostého ruského národa. Většina vystavených exponátů bývala součástí každodenního života v ruských vesnicích. Obdivuhodné jsou ruční práce vesničanů – přenádherné krajky, malovaná keramika, řezbářské výrobky, látky potištěné indigem, dřevěné malované nádoby nebo glazurované kachlíky. Po prohlídce této výstavy jsme si uvědomili, že kořeny bohaté ruské kultury jsou nepochybně právě v tradiční lidové tvorbě.

ЕРМИТАЖ (ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭРМИТАЖ)

I přesto, že Ermitáž není „čistě“ ruské muzeum, zavítá mnoho turistů do Sankt Petěrburgu za jediným účelem - na vlastní oči spatřit nepřekonatelnou krásu samotné budovy, bohatě zdobené interiéry a jedinečné umělecké poklady pocházející z celého světa.

V současné době se komplex Ermitáže skládá z pěti budov – Zimního paláce (Зимний дворец), Malé Ermitáže (Малый Эрмитаж), Staré Ermitáže (Старый Эрмитаж), Nové Ermitáže (Новый Эрмитаж) a Divadla Ermitáže (Эрмитажный театр).

Díky své historii, architektuře, vnitřním interiérum a nevyčísitelné umělecké hodnotě muzejních exponátů je Zimní palác nejznámější a nejpopulárnější částí Ermitáže.

Budova Ermitáže

Historie

Budova Zimního paláce, která se dochovala do současnosti, byla realizována v letech 1755 – 1762 podle projektu a pod taktovkou vynikajícího italského architekta B. F. Rastrelliho jako oficiální rezidence ruské carské rodiny. Původně měl tento skvost barokní architektury pouze obytný charakter a byl nejdůležitějším místem Ruska, neboť car odtud řídil celé impérium.

Jedná se o třípatrovou barokní budovu s uzavřeným dvorem, jejíž hlavní jižní průčelí se otevírá na Palácové náměstí. Jeho střed je částečně vysunut a zvýrazněn třemi obloukovými branami. Velice obdivuhodná je výzdoba fasády. Vnější zdi zdobí 176 rytmicky rozmístěných sloupů, které jsou opticky „prodlouženy“ sochou či vázou z tepané mědi. Měděné prvky jsou rozmístěny na horní římse nad bílou balustrádou, tzn. sloupovém zábradlí na úrovni střechy, což podtrhuje honosnost stavby.

Významnou roli v celkovém vzhledu Zimního paláce hrají okna, jejichž počet je úctyhodných 1945. Odlišují se svým zpracováním i rozměry a samy o sobě jsou efektním dekorativním prvkem. Slavnostní vzhled dodávají paláci nápadné linie složitých říms a bohatě zdobené obrubně oken a dveří.

Na výzdobě a zařizování interiérů se podílelo mnoho ruských i zahraničních mistrů všech řemesel. Podlahy místností byly pokryty parketami ze vzácných druhů dřeva. Nádherné stropní malby opticky umocňovaly výšku sálů. Plamínky ohňů ze stovek svícňů se odrážely v leštěném italském mramoru, v pozlacené dekorativní výzdobě, či ve sklech dveří a zrcadlech dovezených z Paříže. Bývalé carské komnaty byly zařízeny s bohatou fantazií. K jejich výzdobě byl použit malachit, lazurit, jaspis, bronz či křišťál.

První sbírky

Když v roce 1764 získala carevna Kateřina II. obsáhlou sbírku 225 obrazů starých mistrů, vydala příkaz k budově Zimního paláce přistavit obrazárnu. Nová budova byla se Zimním palácem spojena chodbou na úrovni prvního patra. Přestože odpovídala nejvyšším nárokům na reprezentaci, byla určena spíše pro carevnin soukromý život a její osobní záliby. Do těchto prostorů byly přesunuty její umělecké sbírky, aby se mohla v ústraní dvorského života věnovat umění. Pro novou budovu se brzy ujalo označení „poustevna“ francouzsky „l'ermitage“. Tak vznikla Malá Ermitáž, která se spolu s Kateřininými sbírkami rozrostla o Starou Ermitáž, poté Divadlo Ermitáže a jako poslední byla v roce 1852 otevřena budova Nové Ermitáže.

Carevna v nové obrazárně pořádala večírky, aby vybraným hostům prezentovala své sbírky. V některých historických pramenech se uvádí, že si jednou carevna svým přátelům povzdechla: „Jen myši a já...“ nad tím, kdo vlastně může mít radost z jejích obrovských sbírek. V té době však ještě netušila, že vytvořila základ jedné z nejceněnějších a největších světových uměleckých sbírek, kterou jednou bude obdivovat celý svět.

Přestěhování sbírek zcela mimo Zimní palác se později ukázalo jako osudově šťastné rozhodnutí. V roce 1837 vypukl v paláci tři dny trvající požár, který ho velmi poničil. K velké lítosti všech příznivců umění se původní výzdoba a zařízení paláce nedochovaly v celém rozsahu. Ruskému architektu V. P. Stasovovi (Василий Петрович Стасов, 1769-1848) se naštěstí podařilo s pomocí projektu B. F. Rastrelliho a osmi tisíc pracovních sil obnovit palác během rekordních patnácti měsíců.

Již v roce 1852 se car Mikuláš I. rozhodl zpřístupnit Ermitáž v určité dny vybraným návštěvníkům. V roce 1917 byla Ermitáž spolu se Zimním palácem vyhlášena státním muzeem a o pět let později otevřena pro širokou veřejnost.

Osud sbírek v době blokády

Ve velice dramatické době druhé světové války, především v nejtěžších chvílích blokády, kdy bylo město ostřelováno, vznikly na budovách nevyčíslitelné škody. Sbírky byly zčásti ukryty ve sklepeních Ermitáže a více než jeden milion uměleckých předmětů byl vlaky přemístěn na Ural. Jako důkaz nepokořitelnosti města a vůle obyvatel žít, byla již v listopadu 1945 část sbírek opět zpřístupněna.

Současná Ermitáž a její expozice

Dnešní zmodernizovanou budovu Státní Ermitáže navštíví více než tři miliony návštěvníků ročně. V rámci kulturní osvěty mládeže rozhodlo vedení muzea o bezplatném vstupu pro všechny studenty, což jsme ocenili i my a považujeme to za velmi prozíravé a kultuře prospěšné rozhodnutí.

Od roku 1990 patří Státní Ermitáž k památkám světového dědictví UNESCO, odkud čerpá nemalé finanční dotace.

Rok 1764, ve kterém Kateřina II. získala první obsáhlou sbírku umění, se považuje za rok založení Ermitáže. V současné době vlastní Ermitáž okolo třech milionů exponátů a patří k nejrozsáhlejším a nejvýznamnějším uměleckým sbírkám na světě. I přesto, že je ve více než 300 výstavních sálech vystavena pouze část exponátů, nabízí sbírky Ermitáže jedinečný přehled vývoje světového umění a

uměleckých řemesel od doby kamenné až po současnost. Muzeum nabízí svým návštěvníkům nejen velmi cennou a světoznámou sbírku ruského a evropského malířství, ale také sbírku antického a východního umění či vzácný soubor artefaktů uměleckého řemesla všech národů a dob.

V Ermitáži jsme strávili celý návštěvní den a musíme konstatovat, že jsme si stihli prohlédnout pouze asi třetinu exponátů.

První, co návštěvník při vstupu do Ermitáže spatří, je přenádherná, bohatě bílo-zlatě zdobená vstupní hala s původním Jordánským schodištěm. Tato až „nadpozemská“ krása v nás zanechala ohromující dojem, který nás poté provázel celým muzeem.

Nejnávštěvovanější částí Ermitáže jsou státnické místnosti. Patří mezi ně Petrova korunovační místnost, jejíž atmosféra je opravdu posvátná. Stěny pokrývá rudě červený samet se stříbrně vyšitými romanovskými orlicemi a na stupínku stojí zdobený trůn. Zapomenout bychom neměli ani na Malachitovou přijímací místnost, ve které byly na výzdobu použity více než dvě tuny třpytivého zeleného drahého kamene – malachitu. Navštívit doporučujeme také Bílou jídelnu, Sál sv. Jiří, Mikulášův či Alexandrův sál.

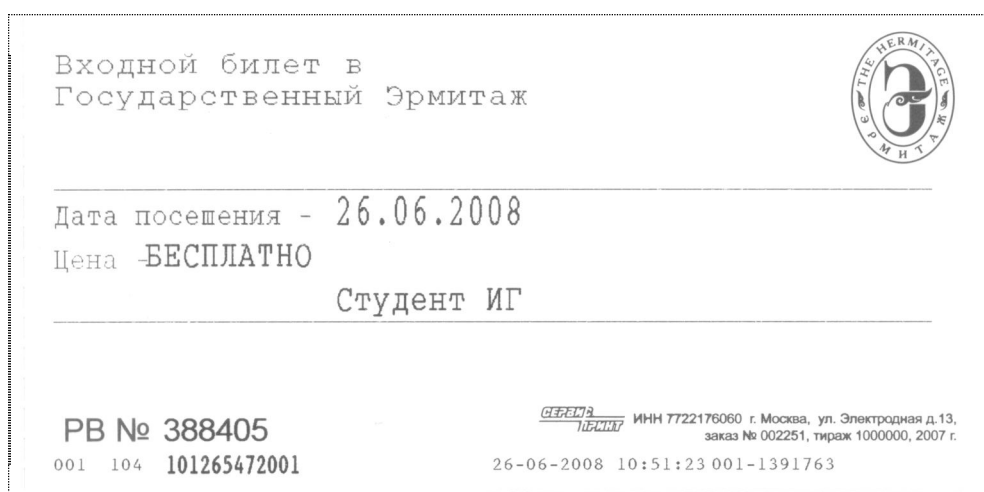
Mezi uměleckými poklady Ermitáže má sbírka západoevropského umění dominantní postavení. Čítá okolo 600 tisíc exponátů, z nichž je podstatná část vystavena ve 120 sálech. Sbíрка odráží všechny etapy vývoje západoevropského umění. Vystavené obrazy a sochy vkusně doplňují předměty užitého umění, nákresy nebo rytiny. Nevyčíslitelnou uměleckou hodnotu mají díla nizozemských malířů Rembrandta van Rijna a Vincenta van Gogha, italského umělce Leonarda da Vinciho, francouzských mistrů Claudeho Moneta či Jeana-Jacquesa Rousseaua, vlámského malíře Petera Rubense, španělského génia Pabla Picassa a mnohých dalších.

Dech beroucí originály mistrovských děl v kombinaci s jedinečnou a neopakovatelnou výzdobou každého sálu v nás zanechaly hluboké dojmy a staly se zcela jistě naším největším uměleckým zážitkem.

Také příznivci numizmatiky, obdivovatelé antické, východní či ruské kultury a umění nebo sběratelé šperků a zbraní najdou v Ermitáži ta nejcennější umělecká díla a předměty. Velkou historickou hodnotu mají archeologické vykopávky předmětů řeckého a skytského umění. Ve sbírkách muzea se nachází díla z Mezopotámie, Egypta, Orientu a Dálného východu. Prohlédnout si můžeme také nádherné řezby ve slonovině, syrské nádoby, byzantské stříbro a mnoho dalších hodnotných předmětů.

Co dodat? Snad jen to, že nenavštívit Ermitáž a Ruské muzeum je jako nebýt v Sankt Petěrburgu.

Návštěva těchto dvou nejpopulárnějších muzeí, hlavně v letních měsících, je spojená s určitými nepříjemnými okamžiky. Dlouhé fronty na vstupenky, davy turistů před obrazy nejznámějších malířů, těžký vzduch v expozičních sálech či uzavřené expozice zapůjčené do jiných světových muzeí jsou jen některé z nich. Celkový dojem z návštěvy Ermitáže ovšem mnohokrát překoná i tato negativa.

Vstupenka do Ermitáže

Po těchto náročných mnohahodinových prohlídkách doporučujeme navštívit tzv. byty-muzea, jejichž tichá, domácí, velmi příjemná atmosféra jistě „pohladí po duši“.

SOUKROMÍ UMĚLECKÝCH VELIKÁNŮ

Rusko je proslulé svou bohatou kulturní historií. Z řad ruského národa pocházeli ti největší světoví umělečtí velikáni, ať už to byli básníci, spisovatelé, skladatelé či vědci.

Mnozí z nich se narodili přímo v Sankt Petěrburgu, jiní zde strávili část svého uměleckého života. Všichni měli jedno společné – milovali toto město a opěvovali ho ve svých dílech. A protože pohled do soukromí známých osobností vždy přitahoval a přitahuje zvědavé oči turistů, vzniklo v Sankt Petěrburgu mnoho bytů-muzeí, které nechávají nahlédnout do osobního života těchto výjimečných lidí. Tato malá útulná muzea návštěvníkům přiblíží sociální poměry a atmosféru doby, ve které umělec žil a tvořil.

Puškinův byt (Музей-квартира А.С. Пушкина)

Nejproslulejší a nejvíce navštěvované muzeum tohoto typu je Puškinův byt. Dům číslo 12, kde se byt nachází, stojí na nábřeží řeky Mojky. V době, kdy si A. S. Puškin se svou rodinou byt pronajímal, vlastnila dům kněžna Volkonská. Básník tady prožil poslední měsíce svého života a 29. ledna 1837 zde, na následky zranění v souboji, skonal. Byt A. S. Puškina měl tehdy jedenáct pokojů, kde pobýval se svou ženou Natálií Gončarovou a se svými čtyřmi potomky. V bytě žily také dvě manželčiny sestry a zázemí obývalo služebnictvo.

Část muzea byla otevřena již v roce 1927. V současné době muzeum nabízí k prohlídce mnoho osobních věcí samotného básnického génia. Asi největší pozornost přitahuje jeho pracovna, v níž se nachází básníková knihovna, která obsahuje 4500 svazků knih. Samozřejmě zde nechybí jeho psací stůl, oblíbené

křeslo tzv. "ušák", které již v té době bylo polohovací, kalamář a pohovka, na které zemřel. Hodinky, které mu patřily, byly podle ruské tradice zastaveny ve chvíli jeho smrti. Dalším velice cenným exponátem je Puškinův kabát, který měl na sobě při osudném souboji. Vystavené jsou i osobní věci jeho manželky Natálie, například flakón na voňavku či náramek z mořských korálů.

Byt, ve kterém A. S. Puškin žil, měl velice zvláštní až tajemnou atmosféru. Při prohlídce jeho pracovny jsme pociťovali jeho přítomnost. Tento pocit umocňovala vůně starých knih a pramínek jeho vlasů. Měli jsme nutkání sednout si do jeho křesla, sáhnout si na jeho knihy, lehnout si na jeho pohovku nebo pohlédnout na jeho portrét. Návštěva tohoto muzea byla jedním z nejsilnějších emočních zážitků, které jsme v Sankt Petěrburgu zažili.

Muzeum F. M. Dostojevského (Музей-квартира Ф. М. Достоевского)

Prostý, zcela obyčejný městský petrohradský dům na rohu ulic Dostojevského a Kuzněckého se vzhledem neliší od ostatních staveb a přeci se stal nejnavštěvovanějším místem v širokém okolí. Je to dům, kde tvořil, žil a zemřel další velikán ruské literatury F. M. Dostojevskij (Фёдор Михайлович Достоевский, 1821-1881).

Muzeum Dostojevského

Muzeum Dostojevského, které bylo otevřeno v roce 1971, je významným centrem literatury a umění. Návštěvníci si mohou prohlédnout nejen byt rodiny Dostojevských, který tvoří hlavní část muzea, ale také literární expozici věnovanou životu a tvorbě jednoho z největších světových spisovatelů a předního představitele ruského realismu.

Nejpřitažlivějším pokojem v bytě je pracovna samotného spisovatele, ve které napsal světově známý román Bratři Karamazovi. V této místnosti můžeme kromě

jiného zhlédnout dobové předměty, osobní věci umělce, knihy, rukopisy či hodiny, které byly zastaveny v okamžik jeho smrti: 28. ledna 1881 ve 20:38.

V muzeu, které působí útulně a svěže, se každoročně pořádá mezinárodní vědecká konference „Dostojevskij a světová kultura“, cílem které je posuzování otázky vlivu jeho duchovního odkazu na umělce, myslitele, politické a náboženské činitele 19. a 20. století.

Muzeum Achmatovové (Музей-квартира Анны Ахматовой)

Na nábreží řeky Fontanky stojí nádherný Šeremetěvův palác, ve kterém žila křehká, jemná žena s obrovskou básnickou duší - Anna Achmatovová (Анна Андреевна Ахматова, 1889-1966). Největší ruská básnířka v něm strávila mnoho let svého života.

V současné době sídlí v paláci Muzeum Achmatovové.

V šesti místnostech, ve kterých Anna žila a pracovala, jsou vystaveny její osobní věci, knihy, dopisy, rukopisy. Přívětivou atmosféru muzea dokreslují dobové předměty. Velkou pozornost návštěvníků přitahují dopisy Borise Pasternaka nebo svazek tajné policie o básníkovi Osipu Mandelštamovi.

Návštěvníkům, kterým by se umělecké sbírky Ermitáže a Ruského muzea či skromné byty géníů ruské kultury zdály příliš konzervativní a fádní, doporučujeme navštívit Kunstkameru, jejíž „kuriozity“ nenechají v klidu ani ty nejotrlejší turisty.

MUZEUM ANTROPOLOGIE A ETNOGRAFIE PETRA I. RUSKÁ AKADEMIE VĚD – KUNSTKAMERA (МУЗЕЙ АНТРОПОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ ПЕТРА ВЕЛИКОГО)

Kunstkamera neboli „kabinet kuriozit“ byl původně název pro sbírku kuriozit cara Petra I.

První sbírky „vládcova kabinetu“

Jako pětadvacetiletý navštívil imperátor Amsterdam, kde se účastnil veřejných přednášek z anatomie lékaře Frederika Ruysche, který našel způsob, jak nabalzamovat lidské tělo a uchovat ho v lihovém nálevu. Car poprvé uviděl kabinety plné sbírek kuriozit a „zázraků přírody“. Místnosti připomínaly obchody, ve kterých byly vystaveny skelety ptáků, vycpaná zvěř, části lidského těla uchované v lihových nálevech, zvířecí preparáty, herbáře a mnoho dalších vědeckých exponátů.

Po půlročním pobytu v Amsterdamu si vladař do Ruska odvážel nejen celé sbírky přírodních kuriozit, knihy, vědecké přístroje a nástroje, ale především pevné odhodlání udělat ze své země zemi osvícenou, otevřenou novým myšlenkám a poznatkům. Po návratu do Ruska okamžitě zrušil staletý zákaz pitev, jelikož si uvědomoval, jak mnoho se mohou lékaři dozvědět o lidském těle právě díky jim.

Tato první carova osobní sbírka přivezená z Evropy se stala základem tzv. vládcova kabinetu v Moskvě. V době, kdy Petr Veliký budoval město na Něvě, byla kolekce přemístěna do Letního paláce na řece Fontance. Jelikož se sbírka neustále rozšiřovala, bylo nutné pro ni v roce 1714 vyčlenit speciální místnosti, které dostaly podle tehdejší evropské módy název Kunstkamera. Tento letopočet se považuje za datum založení prvního ruského muzea.

V roce 1716 se Petrovi I. podařilo zakoupit sbírku svého přítele, lékaře Frederika Ruysche, která v tu dobu obsahovala přes 2000 preparátů různých částí lidského těla, zvířecích preparátů a obsáhlý herbář. Car sbírku obohacoval o mrtvá novorozeňata s vývojovými vadami a stejně deformovaná zvířata z celého Ruska.

Aby vzbudil zájem veřejnosti o vědecké bádání a vyvrátil pověry, že anomálie přírody jsou dílem d'ábla, nechal car v roce 1719 otevřít v paláci bojara Alexandra Kikina svou sbírku pro veřejnost. Expozice měla velký ohlas u domácích i zahraničních návštěvníků.

V roce 1718 si Petr I. uvědomil, že pro tuto na světě ojedinělou sbírku je nutné postavit budovu, která by odpovídala nejenom požadavkům muzea, ale ve které by byla k dispozici také knihovna, a kde by bylo možné v moderních laboratořích exponáty vědecky zkoumat.

Podle pověsti místo na stavbu budovy vybral samotný imperátor. Když se procházel po Vasilijevském ostrově, upoutaly jeho pozornost dvě borovice, které rostly na břehu Něvy. Stromy byly do sebe velmi zvláště srostlé a z kmenů trčely pahýly větví. Panovníka upoutala tato hříčka přírody natolik, že poručil stromy opatrně porazit a nejkurióznější části z nich se staly, a dodnes jsou, exponáty Kunstkamery, kterou nechal Petr I. postavit na tomto místě.

Budova muzea

Budova muzea byla budována v letech 1718–1734. Vzhledem ke špatné finanční situaci se stavba muzea velmi prodlužovala. Přestože car financoval část stavby z vlastních prostředků, slavnostního otevření muzea se už nedožil. Otevření Kunstkamery bylo důležitou událostí jak ve městě, tak i v celé zemi. Prvními návštěvníky muzea byli především zahraniční osobnosti z oblasti vědy a kultury, které vyjádřily svůj obdiv nad naprostou dokonalostí celého projektu.

Budova v barokním stylu je jedním z mála dochovaných památníků vynikajícího ruského stavitelství první poloviny 18. století. Stavba Kunstkamery je výjimečná tím, že se jedná o vůbec první muzejní budovu v Rusku a podle všeho i o nejstarší budovu ve světě, která byla postavena speciálně pro osvětové a vědecké účely.

Stavbu tvoří dvě stejná třípatrová křídla spojená stupňovitou věží, na jejímž vrcholu je umístěn model astrolábu – středověkého astrometrického přístroje.

Vzhled Kunstkamery je natolik svérázný a jedinečný, že budovu nelze zaměnit s žádnou jinou stavbou.

Současná Kunstkamera

V současné době nabízí muzeum mnoho zajímavých expozic. Mezi nejpopulárnější z nich patří původní sbírka cara Petra I., ve které najdeme anomálie lidských zárodků či částí lidského těla v lihových nálevech.

Navštívit bychom také měli dokonalou kolekci národů světa, která nás podrobně seznámí s kulturou a denním životem i těch nejméně početných národů. Expozice jsou rozděleny podle kontinentů a jsou velice vkusně a profesionálně naaranžovány.

Archeologická sbírka nás zavede do nejstarších dob naší planety. Muzeum vlastní unikátní exponáty, které charakterizují nejstarší kultury Eurasie i ostatních kontinentů. Velmi cenné jsou vykopávky z doby paleolitu, tzn. více než 500 tisíc let staré.

Velmi zajímavá je i sbírka přístrojů, nástrojů a předmětů, které používal velký ruský vědec M. V. Lomonosov (Михаил Васильевич Ломоносов, 1711-1765).

Toto nejstarší muzeum na světě se může pyšnit zcela ojedinělým exponátem – Velkým akademickým globusem. Tento globus, který je umístěný ve věži, pochází z 18. století a je prvním světovým prototypem planetária. Deset diváků sedí uvnitř globu o průměru 3,1 metru, který se otáčí kolem své osy, takže planety a hvězdy namalované na jeho vnitřním obalu se otáčejí a návštěvníci mohou pozorovat noční oblohu. Na vnějším obalu globusu je namalovaná mapa světa.

Jelikož byl tento unikát dlouhou dobu restaurován, je o jeho prohlídku v současné době neobyčejný zájem, doporučujeme proto jeho návštěvu předem objednat.

Muzeum antropologie a etnografie Petra I. Ruské akademie věd nefunguje pouze jako výstava exponátů, ale je to zároveň významné centrum výzkumu a vědy, v němž pracují a bádají vynikající ruští vědci.

Po návštěvě Kunstkamery jsme si uvědomili, jak silná byla od pradávna touha lidstva po vědění a poznání. Obdivovali jsme náročnou práci tehdejších vědců a badatelů, díky jejichž poznatkům je dnešní věda na tak vysoké úrovni.

DIVADELNÍ UMĚNÍ

Sankt Petěrburg je město plné umění. Pestrost a rozmanitost kulturního života láká turisty z celého světa. Zejména divadelní festivaly se těší velkému zájmu svých příznivců. A není divu, vždyť kolébkou profesionálního ruského divadla je právě Sankt Petěrburg.

Divadlo a jeho počátky

Historie ruského divadla se píše od roku 1756, kdy carevna Jelizaveta Petrova (Елизавета Петрова, 1709-1761) podepsala výnos o otevření Alexandrinského divadla.

V současnosti je v metropoli otevřeno více než 180 divadelních scén, které mají ve svém repertoáru, kromě jiného, i mnoho vynikajících divadelních, baletních a operních inscenací ruské i zahraniční klasiky.

Říká se, že kdo navštíví Sankt Petěrburg a nenavštíví divadlo, ten nepozná pravou „chut“ metropole.

Mariinské divadlo (Академический Мариинский театр оперы и балета)

Nejznámějším a nejnavštěvovanějším divadlem v Sankt Petěrburgu je Mariinské divadlo, které je skutečným symbolem ruského divadelního umění.

Nádherná klasicistní budova byla postavena v letech 1847–1848 podle projektu architekta A. K. Kavose (Альберт Катеринович Кавос, 1800-1863). Původně kruhová budova sloužila jako divadelní a cirkusová scéna. O několik málo let později byl tento komplex zasažen požárem a shořel. Již v roce 1860 byla postavena budova nová, která sloužila výhradně pro potřeby divadla. V témže roce sem byla přestěhována scéna nejstaršího hudebního divadla - Velkého divadla (Большой театр). Nové divadelní scéně propůjčila své jméno manželka cara Alexandra II. Marie Alexandrovna. Mariinské divadlo sehrálo velmi důležitou roli při utváření národní baletní školy.

Kdo zamýšlí vidět opravdové perly ruské či zahraniční opery nebo baletu, měl by zcela jistě navštívit tuto hudební scénu.

Mariinské divadlo je v současné době nejlepším hudebním divadlem v Rusku. Jeho orchestr patří dlouhou dobu mezi nejlepší hudební tělesa ve světě a umělecký soubor má na operní a baletní scéně vynikající mezinárodní pověst. V divadle pracuje mnoho talentovaných umělců, z nichž se mnozí stali světově uznávanými hvězdami.

Don Quijote

V době našeho pobytu ve městě probíhal v Mariinském divadle mezinárodní hudební festival Hvězdy bílých nocí. K našemu velkému potěšení jsme mohli na vlastní oči vidět světově známý balet Don Quijote v choreografii geniálního choreografa Maruise Petipa. Balet byl poprvé uveden v roce 1869 v moskevském Velkém divadle, od té doby je oblíben na ruských i na světových scénách.

225-й сезон
Среда, 2 июля 2008 года

XVI Международный фестиваль
«ЗВЕЗДЫ БЕЛЫХ НОЧЕЙ»

При поддержке Федерального агентства по культуре и кинематографии

Генеральный партнер театра

1062-й спектакль со дня первого представления
(Мариинский театр, 1902 год)

Людвиг Минкус

ДОН КИХОТ

Балет в 3-х актах, 6-ти картинах с прологом

Либретто **Мариуса Петипа**

Хореография **Александра Горского**
по мотивам спектакля **Мариуса Петипа**

Дирижер — народный артист России **Борис ГРУЗИН**

Художники — **Александр Головин** и **Константин Коровин**

Реставрация декораций — **Михаил Шишлянников**

Постановка цыганского и восточного танцев —

Нина Анисимова,

фанданго — **Федор Лопухов**

Репетиторы:

народная артистка СССР **Ольга Моисеева,**

народная артистка России,

лауреат Государственной премии России **Ольга Ченчикова,**

народная артистка России **Любовь Кунакова,**

заслуженная артистка России **Наталья Спицына,**

заслуженная артистка России **Галина Кекишева,**

заслуженная артистка России **Эльвира Тарасова,**

Галина Рахманова,

заслуженный деятель искусств России,

профессор **Геннадий Селюцкий,**

Дмитрий Корнеев, Игорь Петров, Андрей Яковлев (1-й)

Режиссер, ведущий спектакль — **Ирина Суворова**

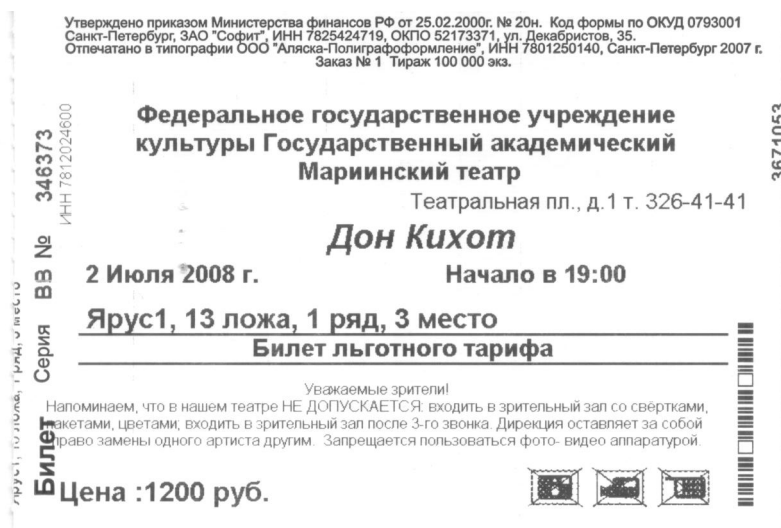
Зав. художественно-постановочной частью — **Игорь Суворов**

Продолжительность спектакля 2 часа 55 минут
Спектакль идет с двумя антрактами

Prospekt k divadelnímu představení

Vynikající výkony známých interpretů umocňovala samotná atmosféra divadla. Nádherný, bohatě pozlacenými štuky zdobený divadelní sál byl do posledního místa vyprodán. Po celou dobu představení jsme se zatajeným dechem a bez sebemenšího pohybu sledovali vynikající výkony umělců.

Místa v lóži nám umožňovala pozorovat z ptačí perspektivy asi osmdesátičlenný orchestr, jehož hudba doprovázela ladné pohyby tanečníků. Po skončení představení jsme desetiminutovým aplausem ve stoje vyjádřili neskrývané nadšení a poděkovali všem, kteří se na baletu podíleli, za opravdu výjimečný kulturní zážitek. Při odchodu z divadla jsme ve skrytu duše doufali, že se sem ještě někdy vrátíme.

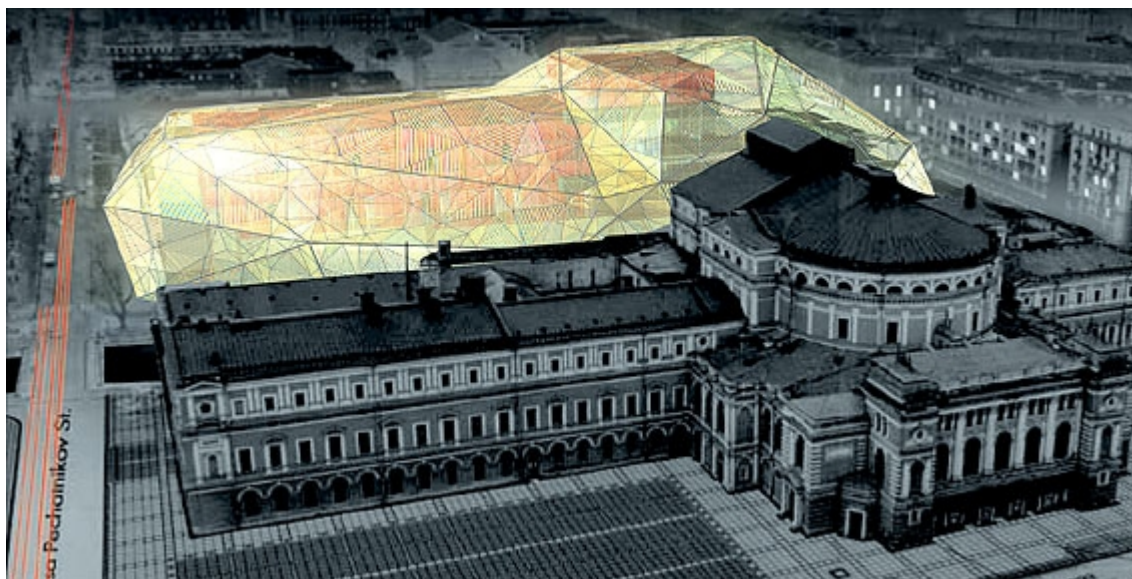

Vstupenka na představení

Nová scéna

Od roku 2006 se za budovou Mariinského divadla staví druhá scéna. Projekt navrhl a zpracoval francouzský architekt Dominik Perro. Ultramoderní budova o ploše 40.000 m² bude se stávajícím divadlem propojena skleněným koridorem. Divadelní sál, který má být vybaven unikátním akustickým systémem, pojme dva tisíce diváků.

Druhá scéna Mariinského divadla by měla první diváky přivítat v roce 2011 v rámci mezinárodního hudebního festivalu Hvězdy bílých nocí.

Druhá scéna Mariinského divadla

DUCHOVNÍ SANKT PETĚRBURG

Ruská pravoslavná církev je největší náboženskou organizací v Rusku.

V roce 988 kníže Kyjevské Rusi Vladimír I. zavrhl pohanský panteon a přijal křest z rukou východní církve. Tento rok se považuje za vznik pravoslavné církve.

V současné době se odhaduje počet věřících Rusů na 100 milionů. Někteří z nich nejsou věřící v pravém slova smyslu, ale uznávají ruskou pravoslavnou církev jako tradiční autoritu a symbol ruské kultury. Byla to právě hluboko zakořeněná pravoslavná víra, která dala pevné základy ruskému umění. Biblické motivy byly po dlouhá staletí jediným tématem národní kultury.

Prvním kostelem v severní metropoli byl Trojický chrám postavený nedaleko pevnosti již v roce 1703. V něm byl Petru Velikému propůjčen titul imperátora. Chrám byl dlouhou dobu důležitým svatostánkem v metropoli. Ve 30. letech minulého století byl zbořen a jeho existenci v současnosti připomíná pouze malá kaple.

Katedrála sv. Izáka (Исаакиевский собор)

V Sankt Petěrburgu jsou čtyři kostely zasvěcené sv. Izákovi Dalmatskému, byzantskému mnichovi, který byl patronem Petra Velikého. Ale pouze jediný se může pyšnit hned několika jedinečnostmi. Chrám sv. Izáka na stejnojmenném náměstí je jedním z nejvíce navštěvovaných a nejznámějších chrámů v metropoli a největším a nejtěžším svatostánkem v celé zemi. Jeho zlatá kopule, která má průměr 22 metrů, je vidět z mnoha míst Sankt Petěrburgu.

Katedrála svatého Izáka

Již v roce 1710 stál na místě dnešní monumentální stavby dřevěný chrám. Na počátku 19. století nahradila dřevěný chrám kamenná stavba.

Po vítězství Ruska nad Napoleonem rozhodl Alexandr I., že chrám bude na počest vítězství přestavěn. Stavba největší katedrály, jejíž architektem byl tehdy málo zkušený francouzský architekt Auguste de Montferrand, trvala od roku 1818 bezmála čtyřicet let.

Jedna dobová pověst tvrdí, že stavba a její výzdoba byly úmyslně prodlužovány, protože se lidé domnívali, že v okamžiku dokončení chrámu zanikne dynastie Romanovců. Pravdou ovšem zůstává, že projekt se kvůli obavám ze zřízení mohutné stavby několikrát přepracovával, a také výzdoba katedrály byla časově velmi náročná. Nakonec byly využity nejnovější vědecké poznatky a moderní postupy, díky nimž byla katedrála v roce 1856 slavnostně otevřena. Velkolepá stavba je názornou ukázkou dovršení epochy ruského klasicismu.

Katedrála, jejíž půdorys má tvar kříže, patří se svou výškou 101,5 metru mezi čtyři nejvyšší chrámy světa. Unikátní je zejména kopule, jejíž konstrukce je tvořena třemi půlkruhovými stropy, čímž se docílilo lehké klenby a nejlepší akustiky. Povrch báně je pokryt měděnými plátky, na jejichž pozlacení zlatníci spotřebovali sto kilogramů ryzího zlata. Sytého zlatého odstínu bylo dosaženo pomocí speciální technologie, při níž se do zlata míchala rtuť.

Katedrála nás ohromila svou vnější i vnitřní velkolepou výzdobou. Stavbu zdobí na 400 soch a basreliéfů nejlepších mistrů té doby. Monumentálnost celé budovy umocňuje 112 leštěných žulových sloupů.

Na ikonostasu, na stěnách i stropě, ve výklencích a na pylonech mohou návštěvníci obdivovat více než 200 malířských děl, mozaik a fresek. Dech beroucí stropní malba v hlavní kopuli je dílem významného ruského malíře K. Brjullova.

Pocit pokory a úcty k duchovním hodnotám a k vyšší moci nás provázel po celou dobu návštěvy tohoto svatostánku.

Утверждено приказом Миссии РО25.02.00.Н20Е Код по ОКУД 0793001 ИНН 7812025107 Код по ОКЕО 02182235

MUSEUM & COLONNADE

Входной билет (комплексный) в Исаакиевский собор

Билет действителен в течение дня: **27.06.2008**

Вход на колоннаду открыт с 10:00 до 18:00

Категория: Иностранные учащиеся

Цена: **270.00р.**

Режим работы: с 11:00 до 19:00 (летом с 10:00 до 20:00). Выходной день – среда.

Вход посетителей прекращается за 1 час до закрытия.

Билет обмену и возврату не подлежит. Фото-видеосъемка – платные.

www.cathedral.ru e-mail: isaac@cathedral.ru

Исаакиевский собор Исаакиевская площадь, 4 тел. +7(812) 315-97-32	Храм "Спас на крови" наб. кан. Грибоедова, 2а тел. +7(812) 315-16-36	Сампсониевский собор Б. Сампсониевский пр., 41 тел. +7(812) 294-57-51	Смольный собор пл. Растрелли, 3/1 тел. +7(812) 577-14-21
--	---	--	---

008 47 Кассир: Демьянова А.К. 27-06-2008 14:50:15 008-1199100 **BP 052372**

Vstupenka do katedrály

Každému návštěvníkovi katedrály, který netrpí závratěmi, vřele doporučujeme výstup po 262 schodech na vyhlídkovou kolonádu, po které se může procházet

kolem celé katedrální kopule a vychutnat si panoramatický pohled na město. Pro lepší orientaci nás hlas z reproduktoru upozorňoval na nejznámější a nejvýznamnější stavby, které jsme měli jako na dlani. Celkový výhled na překrásné město na Něvě znehodnocovaly do jisté míry vysoké stavební jeřáby, které se podílejí na rekonstrukci historického jádra metropole.

Kazaňský chrám (Казанский Собор)

Monument Kazaňského chrámu je díky své poloze a svému vzhledu nepřehlédnutelný. Byl postaven v letech 1801–1811 na místě, kde Gribojedovův kanál protíná Něvský prospekt. Autorem geniálního projektu byl ruský architekt, malíř a zakladatel ruského empírového stylu A. N. Voronichin (Андрей Никифорович Воронихин, 1759-1814), který pocházel z řad nevolníků. Jeho inspirací byl chrám svatého Petra v Římě.

Kazaňský chrám

Polokruhovou kolonádu, která je otevřena na hlavní městskou tepnu, tvoří 96 korintských sloupů z karelské žuly. Výška kopule je 71 metrů a jedná se o první kovovou kopuli na světě.

Velmi nás překvapil vlastní interiér chrámu, který připomínal spíše velkolepou palácovou síň. Uvnitř se tyčí ve dvou řadách 56 korintských sloupů z leštěné růžové žuly, které podpírají chrámovou loď. Nejlepší sochaři a malíři Ruska, kteří

se podíleli na umělecké úpravě interiérů, ho proměnili doslova v chrám ruského umění.

Bohužel ve 30. letech minulého století byla výzdoba poničena natolik, že dnes visí na stěnách pouze provizorní kopie děl. Ve sbírkách chrámu najdeme i ukořistěné napoleonské prapory pověšené nad hrobkou maršála A. P. Kutuzova (Александр Петрович Кутузов, 1777-1817).

Jen málokoho napadne, že monumentální kolonáda otevřená na Něvský prospekt netvoří hlavní průčelí chrámu, nýbrž že se jedná o jeho severní boční průčelí. Až při samotné prohlídce interiéru nám příjemná ruská průvodkyně objasnila tuto „záhadu“.

Podle pravidel církve musí být oltář v pravoslavném kostele umístěn na východní straně a vchod orientován na západ. Jelikož mělo být slavnostní průčelí orientováno na Něvský prospekt, tedy na sever, musel autor projektu boční stranu chrámu upravit tak, aby odpovídala grandióznosti a pompéznosti hlavní třídy. A. Voronichovovi se úspěšně podařilo vyřešit tento problém a stavba Kazaňského chrámu patří dnes k nejvýznamnějším památkám ruské klasicistní architektury a k nejhonosnějším stavbám na Něvské třídě.

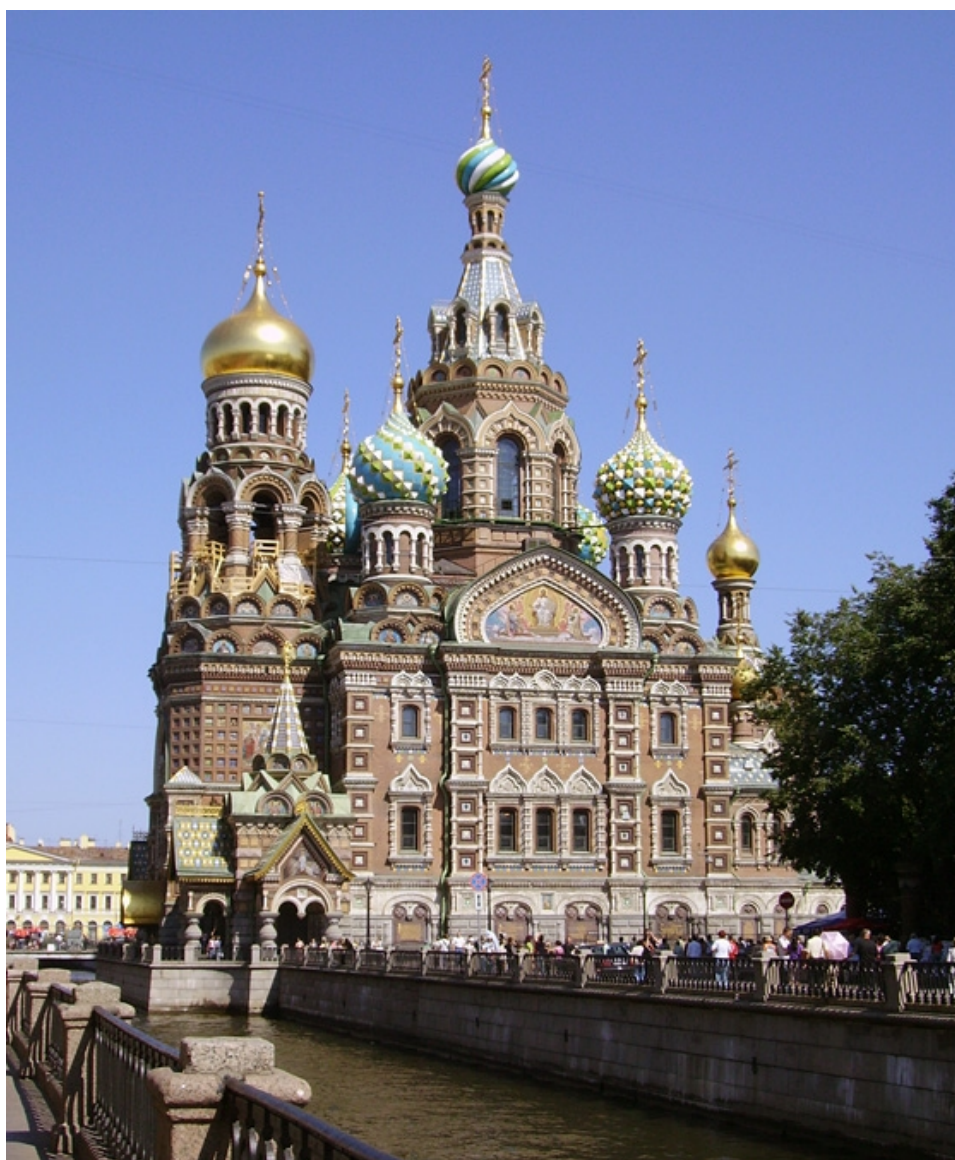
K naší velké lítosti jsme mohli sloupovou kolonádu obdivovat pouze z povzdálí, jelikož byla vzhledem ke svému technickému stavu veřejnosti nepřístupná. V protikladu s grandiózním vnějším vzhledem svatostánku na nás interiér Kazaňského chrámu působil velmi chladně a stroze. Dvouřadé žulové sloupové a sloupová výzdoba fasády nám připomínala stavbu z antického světa.

Za sovětské vlády sídlilo v chrámu Muzeum dějin náboženství a ateizmu. Chrám byl v roce 1992 znovu vysvěcen. Nadále sice zůstal muzeem, ale přesto se u postranních oltářů konají pravidelné bohoslužby.

Chrám Kristova vzkříšení (Спас на Крови)

Historie

Chrám stojící u Gribojedovova kanálu, do něhož částečně svým půdorysem zasahuje, připomíná smutnou historickou událost. Na tomto místě byl při atentátu v roce 1881 smrtelně zraněn car Alexandr II. Svatostánek nechal postavit v roce 1882 jeho syn Alexandr III. a nařídil, aby byl postaven přímo na místě, kde otcova krev potřísnila dlažbu. Odtud také pochází daleko známější název chrámu Spas na kroví, což v překladu znamená Spasitel v krvi. Fakt, že stavba v místě, kde byla dlažba potřísněná krví vyčnívá až do Gribojedovova kanálu dokazuje to, že carovo přání bylo do písmene vyplněno.

Pravoslavný chrám Kristova vzkříšení

Architektonický vzhled

Pravoslavný chrám Kristova vzkříšení byl postaven v letech 1882–1907 podle projektu vynikajícího ruského architekta A. Palanda (Альфред Александрович Парланд, 1842-1919). Vnější architektonický vzhled stavby značně kopíruje stavební styl chrámu Vasilije Blaženého v Moskvě (Храм Василия Блаженного). Konstrukčně složitá stavba je 81 metrů vysoká, ozdobená zlatenými a barevnými cibulovitými kopulemi. Na první pohled jedinečné a dokonalé provedení vnější úpravy chrámu svědčí o mistrovské zručnosti ruských stavitelů. Zvenčí stavbu zdobí pamětní desky, biblické výjevy a 144 erbů gubernií, měst a městeček ruského impéria. Budova Chrámu Kristova vzkříšení stojí jako první stavba ve městě na betonovém základu. Chrám je svým vzhledem ojedinělou stavbou v celé metropoli.

Vnitřní mozaiková výzdoba

Vnitřní mozaiková výzdoba

Pocit, který jsme zažili při vstupu do této zvenčí výjimečné stavby, se dá jen těžko popsat. Oslnění zářivými barvami mozaik jsme přivírali oči a navzájem jsme se přesvědčovali, že to není sen, ale že opravdu stojíme před největší světovou sbírkou mozaik. V duchu jsme blahořečili všem těm velkým umělcům, kteří toto veledílo vytvořili. „Mozaikový koberec“, který pokrývá každý centimetr vnitřního prostoru, navrhovalo více než 30 vynikajících umělců. Mezi nimi byli V. Vasněcov (Виктор Михайлович Васнецов, 1848-1926), M. Nestěrov (Михаил Васильевич Нестеров) a mnoho dalších významných duchovních velikánů své doby. Vytvoření vnitřní výzdoby se stalo novou etapou rozvoje ruského mozaikového umění. Mozaikové ornamenty nerušeně přecházejí v mozaikové ikony a biblické motivy.

Chrám patří mezi nejnavštěvovanější svatostánky nejenom v Sankt Petěrburgu, ale i na celém světě.

Návštěva této jedinečné stavby se nám vryla nejen hluboko do paměti, ale stala se i „srdeční“ záležitostí našeho pobytu v severní metropoli. Atmosféra, kterou chrám dýchá, se nám zdála být až „pohádková“. Každou trasu po městě jsme úmyslně plánovali tak, abychom mohli alespoň jednou denně projít nebo z povzdálí vidět zářivé barvy kopulí a střech tohoto unikátního historického památníku. Naše poslední kroky městem směřovaly k této obdivuhodné a nezapomenutelné stavbě.

Утверждено приказом МХБФМ № 025.02.00.Н20Е Код по ОКУД 0793001 ИНН 7812025107 Код по ОКПО 02182235

Входной билет в собор "Спас на крови"

Дата: 30.06.2008 Билет N 100470373009

Категория: Иностранные учащиеся

Цена: 170.00р. УЧ ИГ

Режим работы: с 11:00 до 19:00 (летом с 10:00 до 20:00). Выходной день – среда.
Вход посетителей прекращается за 1 час до закрытия.
Билет обмену и возврату не подлежит. Фото-видеосъемка – платная.
www.cathedral.ru e-mail: isaac@cathedral.ru

Исаакиевский собор Исаакиевская площадь, 4 тел. +7(812) 315-97-32	Храм "Спас на крови" наб. кан. Грибоедова, 2а тел. +7(812) 315-16-36	Сампсониевский собор Б. Сампсониевский пр., 41 тел. +7(812) 294-57-51	Смоленский собор пл. Растрелли, 3/1 тел. +7(812) 577-14-21
---	--	---	--

009 31 Кассир: Худякова Е.В. 30-06-2008 11:03:20 009-1287736 БВ 083970

Vstupenka do svatostánku

ZÁVĚR

Bakalářská práce nás seznámila se založením města Petra I. Sankt Petěrburgu a s důvody, proč vzniklo právě na řece Něvě. Práce zachycuje historické události, které měly vliv nejenom na změny názvu města, ale i na celkovou architektonickou podobu metropole.

Popis známých pamětihodností přibližuje jejich vnější i vnitřní vzhled a jejich kulturní i historickou hodnotu. Kulturní bohatství zanechané našimi předky v Sankt Petěrburgu má nevyčíslitelnou uměleckou hodnotu.

Uvedené objekty, památky a památníky jsou určitou inspirací k návštěvě této prestižní metropole.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Эта бакалаврская письменная работа ознакомляет читателей с основанием города Санкт-Петербурга первым русским императором царем Петром I и также с поводами царя, по которым он основал город прямо на берегу Финского залива, в дельте впадающей в него реки Невы.

Работа упоминает также о важных исторических событиях, воздействующих не только на изменение названия города, но также на общий архитектурный вид метрополии. Работа ознакомляет нас с величественным обликом Санкт-Петербурга, который определяют архитектурные ансамбли, просторные площади, мосты, узорчатые ограды, музеи, декоративные скульптуры.

Описание известных достопримечательностей приближает читателей к их общему внутреннему и внешнему виду и их историческую и культурную ценность. Благодаря тому, что центральная часть города входит в список ЮНЕСКО, сохранность исторических архитектурных ансамблей в центре города высока.

Культурное сокровище города Санкт-Петербурга имеет величайшую художественную ценность.

Указанные в работе сооружения, достопримечательности и памятники могут быть вдохновением к посещении этого изумительного города в дельте реки Невы.

POUŽITÉ ZDROJE /řazeno podle azbuky/

Knižní zdroje

- Бернякович, З. А., - Косцова, А. С.: **Государственный Эрмитаж. Советский художник.** Москва 1977.
- Грегориюв, И. И., - Иванова, И. Н., - Исаченко, В. Г., - Лавренова, Л. Е.: **Санкт-Петербург - Занимательные вопросы и ответы.** «Паритет». Санкт-Петербург 2007.
- Dorošinská, J., - Kručina-Bogdanov, V.: **Leningrad a jeho okolí.** Raduga. Moskva 1984.
- Žáková, M.: **Země světa – Petrohrad.** GeoBohemia, s.r.o. Praha 2006.
- Иванов, Ю. Г., - Иванова, О. Ю., - Халхатов, Р. А.: **Санкт-Петербург.** Минская фабрика цветной печати. Минск 2003.
- Jonáš, S., - Handwerker, M., - Veser, T.: **100 divů Ruska.** Rebo Productions CZ, spol s r.o. Dobřejovice 2008.
- Никулин, Н., - Художник, Ю.: **Шедевры Государственного Эрмитажа.** Аврора. Ленинград 1970.
- Попова, Н.: **Санкт-Петербург и пригороды.** Издательство «П-2». Санкт-Петербург 2007.
- Rieseová, M.: **Petrohrad.** Nakl. Jan Vašut spol. s r.o. Havlíčkův Brod 2004.
- Richardson, D.: **Turistický průvodce Petrohrad.** Nakl. Jota. Brno 2006.
- **The Hermitage – Leningrad.** Aurora Art Publisher. Leningrad 1982.

- Федоровна, А. М.: **Санкт-Петербург**. «Яркий город». Санкт-Петербург 2005.
- Fines, O.: **Natašin tanec – kulturní historie Ruska**. Nakl. Pavel Dobrovský – BETA a Jiří Ševčík. Praha 2004.
- Храбрый, И. С.: **Санкт – Петербург – три века архитектуры**. ЗАО Норинт. Санкт-Петербург 1999.
- Художник, Ю.: **Шедевры Государственного Русского музея**. Аврора. Ленинград 1971.
- Černov, V., - Hýbat, S.: **Moskva, Leningrad**. Olympia. Praha 1987.
- Šámal, Z.: **Objektiv z Ruska**. Nakl. Finidr, s.r.o. Český Těšín 2008.

Internetové zdroje

- http://www.adm.ru/spb/o_gorode/museum/museum_glav.htm
- <http://www.artchiv.cz/GALERIE/INSTITUTE/10121--Ermitaz-Petrohrad.html>
- <http://www.cathedral.ru/saviour/arch>
- http://www.gov.spb.ru/culture/culture_history/architecture/arch_ensemble
- http://www.heritagemuseum.org/html_Ru/03/hm3_0.html
- <http://kapital-rus.ru/investments/element.php?ID=1375>
- <http://www.kunstkamera.ru>
- <http://www.mariinsky.ru>
- <http://museumpushkin.ru/info/moykahistory.php>
- <http://www.museum.ru/M179>
- <http://www.museum.ru/M403>
- <http://www.nevariver.ru/geographic.php>
- http://www.poutnik.cz/evropa/rusko/mistopis/zs_ermitaz
- http://www.poutnik.cz/evropa/rusko/mistopis/zs_peterburg1
- <http://ru.wikipedia.org>
- <http://rusarh.ru/zimnyi.htm>
- <http://www.russika.ru/termin.asp?ter=3712>
- <http://www.spbflat.ru/dost/letnsad.html>
- <http://walkspb.ru>

DVD a ostatní zdroje

- Гурьев, А. – режиссёр.: **Sankt Petersburg**. Амфора. Санкт-Петербург 2007.
- Úvodní motto z poemy A. S. Puškina **Měděný jezdec** přeložil Bohumil Mathesius.

ČÍSELNÝ SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ, FOTOGRAFIÍ A DOKUMENTÁRNÍCH MATERIÁLŮ

1. Palácový most
2. Sousoší bájných pegasů
3. Finský záliv o půlnoci
4. Triumfální oblouk budovy Generálního štábu
5. Alexandrův sloup
6. Jezdecká socha Petra Velikého
7. Pohled na Isaakijevské náměstí
8. Pomník Kateřiny Veliké
9. Dobová rytina
10. Petrův letohrádek
11. Mřížoví Letního sadu
12. Michajlovský palác
13. Poslední den Pompejí
14. Budova Ermitáže
15. Vstupenka do Ermitáže
16. Muzeum Dostojevského
17. Prospekt k divadelnímu představení
18. Vstupenka na představení
19. Druhá scéna Mariinského divadla
20. Katedrála svatého Izáka
21. Vstupenka do katedrály
22. Kazaňský chrám
23. Pravoslavný chrám Kristova vzkříšení
24. Vnitřní mozaiková výzdoba
25. Vstupenka do svatostánku

OBSAH

ÚVOD	7
HISTORIE PŘED ZALOŽENÍM MĚSTA	9
ZALOŽENÍ PEVNOSTI	9
ZMĚNY NÁZVU MĚSTA	10
Sankt Petěrburg (Санкт-Петербург) – Petrohrad (Петроград) – Leningrad (Ленинград) – Sankt Petěrburg (Санкт-Петербург)	11
Neoficiální názvy	12
JEDINEČNOST METROPOLE	12
Benátky severu	13
OZDOBY VODNÍCH TOKŮ - MOSTY	13
Muzeum mostů	14
Rozvodné mosty	14
Most Zvěstování (Благовещенский мост)	14
Palácový most (Дворцовый мост)	15
Slévačský most (Литейный мост)	16
„Prstýnky kanálů“	16
Aničkovův most (Аничков мост)	16
Bankovní most (Банковский мост)	17
Modrý most (Синий мост)	17
KOUZLO BÍLÝCH NOCÍ (БЕЛЫЕ НОЧИ)	18
SRDCE SANKT PETĚRBURGU	19
Palácové náměstí (Дворцовая площадь)	19
Náměstí Děkabristů (Площадь Декабристов)	22
Isaakijevské náměstí (Исаакиевская площадь)	23
Náměstí Umění (Площадь Искусств)	24
Náměstí Ostrovského (Площадь Островского)	25
LETNÍ SAD (ЛЕТНИЙ САД)	27
Historie	27
Petrův letohrádek (Летний дворец Петра I)	29
Letní sad v současnosti	30
MICHAJLOVSKÝ PALÁC - STÁTNÍ RUSKÉ MUZEUM (ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РУССКИЙ МУЗЕЙ)	32
Historie	32
Státní ruské muzeum – národní pýcha	34
ERMITÁŽ (ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭРМИТАЖ)	37
Historie	38
První sbírky	39
Osud sbírek v době blokády	40
Současná Ermitáž a její expozice	40
SOUKROMÍ UMĚLECKÝCH VELIKÁNŮ	43
Puškinův byt (Музей-квартира А.С. Пушкина)	43
Muzeum F. M. Dostojevského (Музей-квартира Ф. М. Достоевского)	44
Muzeum Achmatovové (Музей-квартира Анны Ахматовой)	45
MUZEUM ANTROPOLOGIE A ETNOGRAFIE PETRA I. RUSKÁ AKADEMIE VĚD – KUNSTKAMERA (МУЗЕЙ АНТРОПОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ ПЕТРА ВЕЛИКОГО)	46
První sbírky „vládcova kabinetu“	46

Budova muzea	47
Současná Kunstkamera	48
DIVADELNÍ UMĚNÍ	49
Divadlo a jeho počátky	49
Mariinské divadlo (Академический Мариинский театр оперы и балета)	50
Don Quijote.....	51
Nová scéna	53
Druhá scéna Mariinského divadla	53
DUCHOVNÍ SANKT PETĚRBURG	54
Katedrála sv. Izáka (Исаакиевский собор)	54
Kazaňský chrám (Казанский Собор)	57
Chrám Kristova vzkříšení (Спас на Крови)	59
Historie	59
Architektonický vzhled.....	60
Vnitřní mozaiková výzdoba	61
ZÁVĚR	62
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	62
POUŽITÉ ZDROJE /řazeno podle azbuky/	63
Knižní zdroje	63
Internetové zdroje	64
DVD a ostatní zdroje	65
ČÍSELNÝ SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ, FOTOGRAFIÍ A DOKUMENTÁRNÍCH MATERIÁLŮ	65